

แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

นางสาววารุณี ยะวะหาบ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2564

Guidelines for Development of Learning Environment Management of
Islamic Private Schools in Phatthalung Province

Miss Warunee Yawahab

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2021

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง
ชื่อและนามสกุล	นางสาววารุณี ยะวะหาบ
แขนงวิชา	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2565

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน

สอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

ผู้ศึกษา นางสาววารุณี ยะวะหาบ รหัสนักศึกษ 2632300212

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง และ (2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 234 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และการสุ่มอย่างง่าย และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตรฐานปรมาณค่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านความปลอดภัย และด้านการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาควร (1) จัดวางแผนผังแม่บท ที่ตั้งอาคาร รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอ มีสภาพความพร้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจน (2) กำหนดอาณาเขตสถานศึกษาให้ชัดเจน จัดปรับปรุงภูมิทัศน์ ให้ร่มรื่น สวยงาม มีสถานที่พักผ่อน มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ และมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ (3) กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย หมั่นตรวจสอบสภาพอาคาร วัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมต่อการใช้งาน ให้ความรู้ แนวทางป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (4) สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างสมาชิกทุกคน ให้ขวัญกำลังใจต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม (5) เน้นให้ครูและนักเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ ประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสถานที่ต่างๆให้เกิดความคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด จัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับชุมชนและผู้เรียน เน้นกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความถนัดของผู้เรียน และ (6) วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ กำหนดกฎระเบียบ หน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน ติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

คำสำคัญ แนวทางการพัฒนา การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

Independent Study title: Guidelines for Development of Learning Environment Management of Islamic Private Schools in Phatthalung Province

Author: Miss Warunee Yawahab; **ID:** 2632300212;

Degree: Master of Education (Education Administration);

Independent Study advisor: Lt.Dr.Chulalak Sorapan;

Academic year: 2021

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of learning environment management; and 2) to study guidelines for development of learning environment management of Islamic private schools in Phatthalung Province.

The research sample consisted of 234 administrators, teachers and educational personnel of Islamic private schools in Phatthalung Province during the 2021 academic year, obtained by stratified random sampling. The key research informants were 5 experts, obtained by purposive random sampling. The employed research instruments were a rating-scale questionnaire, with reliability coefficient of .97, and an interview form on guidelines for development of learning environment management. Quantitative data were statistically analyzed using the frequency, percentage, mean, and standard deviation; while qualitative data were analyzed with content analysis.

The research findings were as follows: 1) the overall of the learning environment management was rated at the high level; when specific aspects of technological leadership were considered, all of them were also rated at the high level; the specific aspects could be ranked based on their rating means from top to bottom as follows: management, buildings, human interaction, safety and teaching, while the lowest mean aspect was landscape; and 2) regarding guidelines for development of learning environment management, it was found that the school administrators should develop learning environment management as follow: (1) lay out a master plan for the building location, including materials and equipment that are suitable enough for teaching and learning and appoint responsible staff clearly for supervision; (2) clearly define school territories, improve the landscape for useful learning resource and recreation, and having regular maintenance; (3) set measures and guidelines on health and safety, appropriate maintain the building, materials and equipment to be ready for use including provide knowledge of preventive measure to staff; (4) create friendly atmosphere, encourage each other, and exchange ideas and promote participatory work; (5) focus on teachers and students to organize learning resources, evaluate the utilization of various resources for the best value and benefit, arrange appropriate courses for students and community, and emphasis on activities aptitude skill of learners; and (6) have a systematic work plan, formulate rules and regulation, regularly follow up and evaluate the performance, and allocate budgets to develop teacher and learner quality continuously and adequately.

Keywords: Guidelines for development, Learning environment management, Islamic private school

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ เรือเอกหญิง ดร.จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยเหลือ ตรวจสอบ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่จนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จนงก เอื้อวงศ์ ที่ให้ความรู้และข้อแนะนำที่ดี ที่ช่วยพัฒนาความคิดของผู้วิจัยในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ตลอดระยะเวลา ที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้ ตลอดจนเพื่อนๆ พี่น้อง แขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ดร.นิพิฐพร โกมลกิตติศักดิ์ ดร.เศกสรรค์ สกนธวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ ที่ให้การตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ และให้ข้อแนะนำที่ดีในการจัดทำเครื่องมือเพื่อการทำวิจัยที่สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยามูลนิธิ โรงเรียนสตรีดารุ ลีธายะห์ โรงเรียนตรุณศาสตร์สหวิทยามูลนิธิ ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีในครั้งนี้แด่คุณบิดา มารดา คณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วารุณี ยะวะหาบ

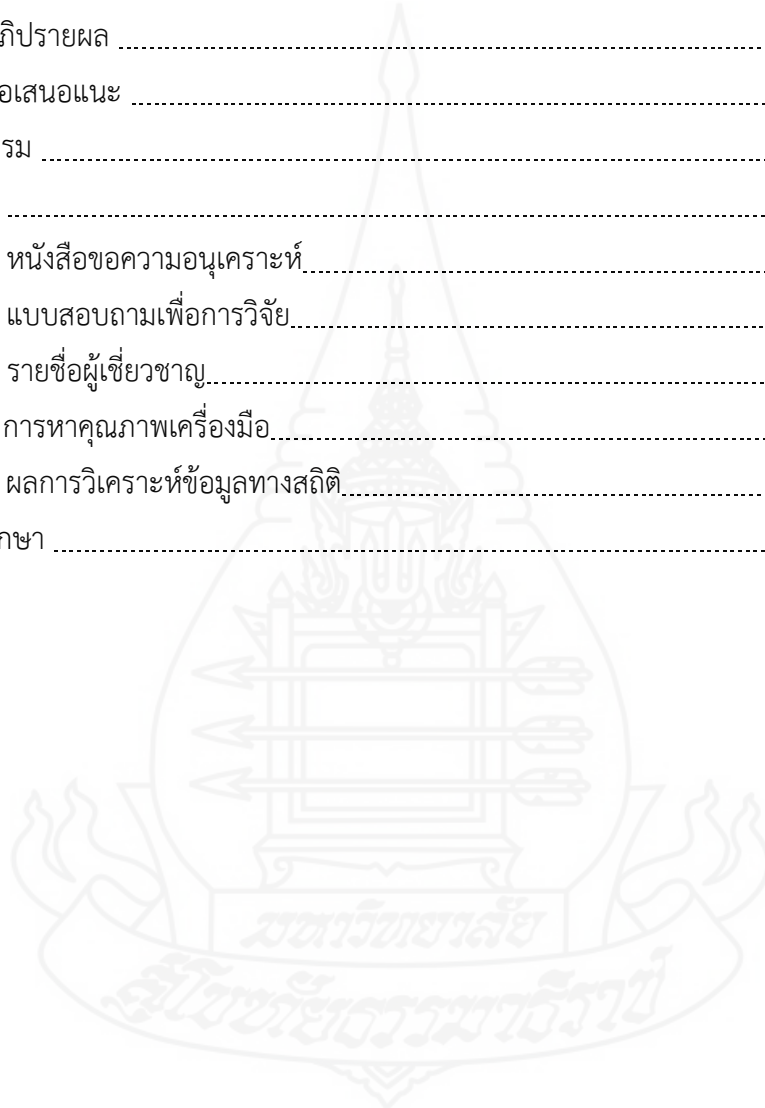
กันยายน 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
คำถามการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ -	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้	8
บริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง	46
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัด การเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
สรุปการวิจัย	61
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	81
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	82
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	84
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	93
ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	96
จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	104
ประวัติผู้ศึกษา	110

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้	20
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน	45
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวม	47
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านอาคารสถานที่	48
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านภูมิทัศน์	49
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านความปลอดภัย	50
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล	51
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านการเรียนการสอน	52
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านการบริหารจัดการ	53

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยธรรมทางปัญญา มีความงดงามทางจิตใจ สร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการศึกษาจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญในการเตรียมพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาความพร้อมของคุณภาพชีวิตทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (อภิบาล สุวรรณโคตร, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564) ได้กล่าวไว้ว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้โดยเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการ การปรับระบบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้น สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดชีวิต ทั้งนี้รวมถึงสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการจัดสิ่งต่างๆที่มีอยู่ในสถานศึกษาทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีหลักการ กระบวนการบริหาร และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย (สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์, 2561) โดยการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมแวดล้อมที่ดียังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในการทำงานและความรู้สึกประทับใจของบุคลากร ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งในการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษานอกจากปัจจัยด้านครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หลักสูตรและ กิจกรรมของสถานศึกษาแล้ว สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดี ได้แก่ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคงและสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านความปลอดภัย และการบริหารสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล โดยการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน และการส่งเสริมวิชาการ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ ผ่านการบริหารจัดการ ให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการในสถานศึกษาและในชั้นเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของครูให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ศศิธร ชันติธรากร, 2551 อ้างถึงใน อภิบาล สุวรรณโคตร, 2563)

จากรายงานผลการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พบว่า ปัจจุบันสถานศึกษาต่างๆมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผลและร่วมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น แต่ยังมีสถานศึกษาจำนวนมากที่มีสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่ไม่มีส่วนร่วมแบบการสร้างควมหวาดกลัวและการใช้อำนาจทั้งในระบบและนอกระบบ มีกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มครองอำนาจครอบงำการบริหารจัดการของสถานศึกษา บรรยากาศแบบนี้จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้าน (กฤษมันต์ วัฒนารงค์, 2558) โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งปัญหาด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอในการดำเนินการขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและสถานศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560) ซึ่งจากปัญหาที่กล่าวมาเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอกชนจังหวัดพัทลุง ที่พบว่าประสบปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักเรียน ได้แก่ สถานศึกษาขาดแคลนอาคารเรียนและอาคารประกอบ ขาดงบประมาณในการปรับปรุงสถานศึกษาให้สวยงาม น่าอยู่และน่าเรียน รวมถึงขาดงบประมาณในการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยแก่นักเรียน ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย และไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน การปฏิสัมพันธ์ของบุคคลยังห่างเหิน ไม่สามารถสร้างความประทับใจ และร่วมมือกันได้เท่าที่ควร และการบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วม (สำนักงาน

ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2564) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของสถานศึกษาและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการ การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

จากความเป็นมาและปัญหาตั้งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการการ บริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นปัจจัย สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดพัทลุง สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาการ บริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ให้มีความ สอดคล้อง เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สร้างความสวยงาม น่าดู น่าอยู่ และน่า เรียน และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด สามารถดำรงตนอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

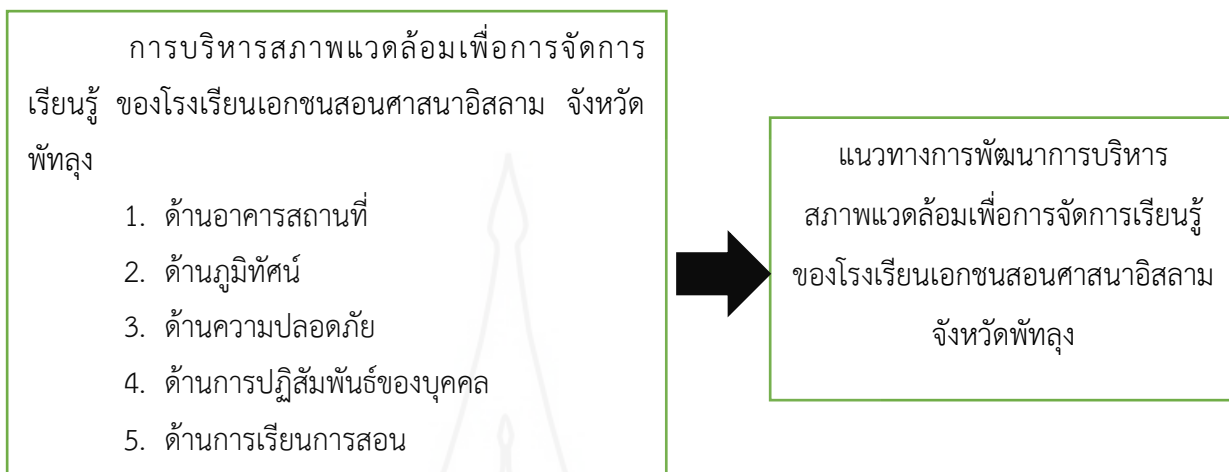
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของ ธเนศ ขำเกิด, 2553 ; วิภา ร่มโพธิ์รี, 2553 ; รัฐสภา พงษ์ภิญโญ, 2556 ; อารีญา สตาร์ตัน, 2556 ; ณิชศาน ณาภรณ์รัฐ, 2558 ; นฤมล ก้อนขาว, 2558 ; พัชรภรณ์ โพธิสัย, 2558 ; อมรพงศ์ พันธโกชน, 2558; ประวีณา โภควณิช, 2559 ; พรพิไล ชาญพนา, 2559 ; วิชานา อับดุลเลาะ, 2561 ; สุทธิวรรณ ตันติ รจนาวงศ์, 2561 ; สุรกิจ ปรางสร, 2561 ; กิตติยา โพธิสาเกต, 2561 ; และพระครูใบฎีกาณทล เขมโก (ชูโตศรี), 2562 โดยผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ตัวแปรกำหนดเป็นองค์ประกอบของการบริหาร สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

4. คำถามการวิจัย

4.1 การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับใด

4.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง เป็นอย่างไร

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง 6 ด้าน ประกอบด้วย

- 5.1.1 ด้านอาคารสถานที่
- 5.1.2 ด้านภูมิทัศน์
- 5.1.3 ด้านความปลอดภัย
- 5.1.4 ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล
- 5.1.5 ด้านการเรียนการสอน
- 5.1.6 ด้านการบริหารจัดการ

5.2 ด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 615 คน และผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน 2) ผู้บริหารโรงเรียน ที่ผ่านประสบการณ์ทำงานหลายโรงเรียนและมีผลงานดีเด่นด้านการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้เป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 5 คน

5.3 ด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 8 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 – เดือนกันยายน พ.ศ. 2565

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการดำเนินการพัฒนาสิ่งต่างๆที่อยู่รอบๆบริเวณสถานศึกษาทั้งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า มีความสอดคล้อง เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้น

6.2 การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่อยู่รอบๆตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ที่ส่งผลต่อความรู้สึกมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กรและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เอง และสามารถนำความรู้ที่ไปบูรณาการและต่อยอดเองได้ โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรของสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

6.2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เหมาะสมและ

เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบต่างๆ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

6.2.2 ด้านภูมิทัศน์ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษา กำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ กำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ มีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด รวมถึงการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

6.2.3 ด้านความปลอดภัย หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย มีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

6.2.4 ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาให้ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการยอมรับซึ่งกันและกันตลอดจนสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง รวมถึงมีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

6.2.5 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาปัจจัยสนับสนุนและสร้างบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนของครู และการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน ที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง

6.2.6 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน การวางแผนปฏิบัติงานและติดตาม การประเมินผลการทำงาน การจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรม การสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กร การทำงานเป็นทีม การบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ที่ส่งผลให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้

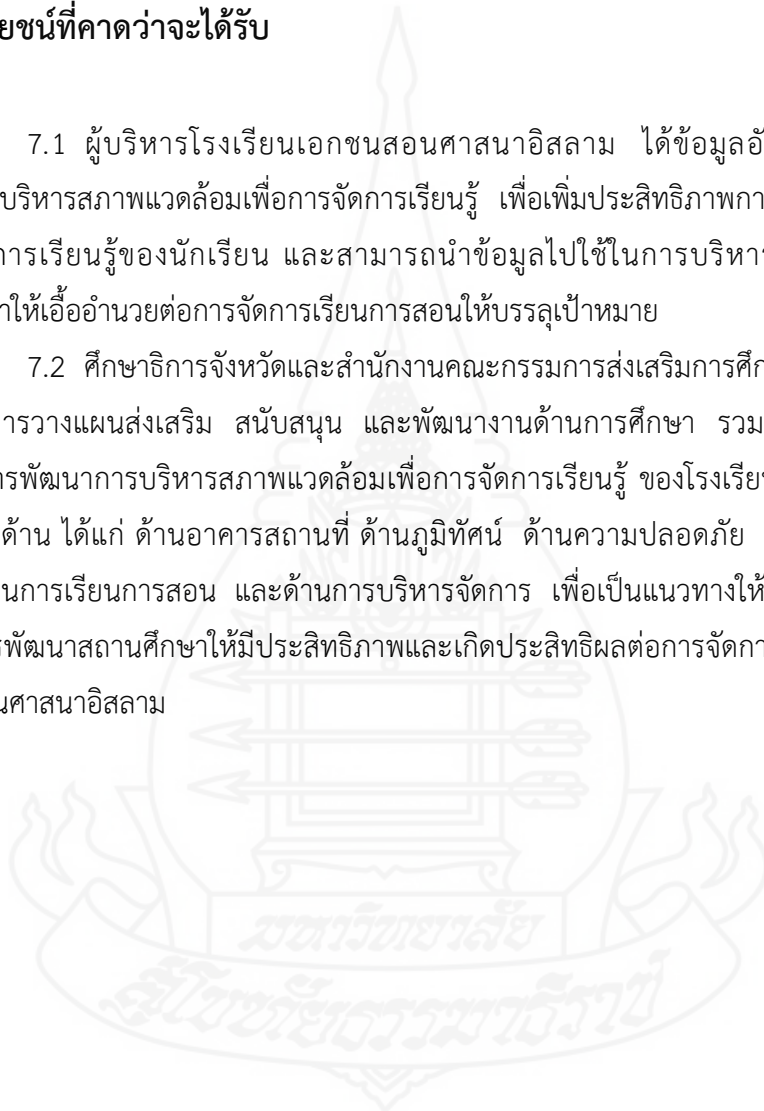
6.3 ครู หมายถึง ครูผู้สอนทั้งภาควิชาสามัญและภาควิชาศาสนา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ข้อมูลอันเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของครู และประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย

7.2 ศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานด้านการศึกษา รวมถึงการกำกับติดตามเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาเรียบเรียง และเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
 - 1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
 - 1.4 องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
2. บริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

1.1 ความหมายของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการใช้เรียก คำว่า “การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้” ไว้หลากหลาย ซึ่งมีความหมายที่มีลักษณะเหมือนกัน และสามารถใช้แทนกันได้ ได้แก่ การบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การบริหารสภาพแวดล้อมทางการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียน การจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียน การจัดการสภาพแวดล้อมในการเรียน การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา แต่งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยขอใช้คำว่า “การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้” ซึ่งจะขอนำเสนอความหมาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วรปภา โพธิ์สุ (2556) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานจัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการสภาพการ

จัดการเรียนรู้ของผู้เรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร

พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์) (2556) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดนโยบาย การวางแผน การควบคุม การแก้ไข และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี และถูกสุขลักษณะโดยใช้แนวทางการดำเนินงานตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอน

สุรกิจ ปรางสร (2561) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวผู้เรียนทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ ระบบเสียง ระบบปรับอากาศ มีบรรยากาศในการจัดการเรียนที่ดี ก็จะสนับสนุนให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุข ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ความรัก ความสามัคคี การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนควรคำนึงถึง ได้แก่ สถานที่บริเวณโรงเรียน การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบรรยากาศของการเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการในโรงเรียน

สุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2561) ให้ความหมายของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรได้ร่วมกันจัดสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษาทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีหลักการ กระบวนการบริหาร และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย

นิตยา แก่นพุด (2562) ได้กล่าวถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์การ เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร สภาพแวดล้อมมนุษย์หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ วัฒนธรรม ค่านิยมทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา ความเชื่อ ความคิด และลักษณะนิสัยส่วนรวม การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความรู้อย่างดี สามารถนำไปใช้คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จ

พระครูใบฎีกาณพล เขมโก (ชูโตศรี) (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพหรือสภาวะใดๆที่มีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ที่เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมของกลุ่มสังคม ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ ซึ่งมีอิทธิพลและส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่อยู่รอบๆตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพและนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ที่ส่งผลต่อความรู้สึกมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กรและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เอง และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการและต่อยอดเองได้ โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรของสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเพื่อส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, อ้างถึงใน พิชราภรณ์ โพธิสัย, 2558) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ว่า สถานศึกษาเป็นเสมือนบ้านแห่งที่สองของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ชีวิตในสถานศึกษาเป็นเวลาหลายชั่วโมงในแต่ละวัน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งนักเรียนยังอยู่ระหว่างประถมวัย ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ สถานศึกษาจึงควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้คล้ายคลึงหรือดีกว่าที่บ้าน โดยสนองความต้องการของนักเรียน เพื่อช่วยพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อจัดและปรับสภาพแวดล้อม เสริมสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เหมาะสม
2. การเรียนการสอน ความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนครู อาจารย์ในสถานศึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนรักและภูมิใจในสถานศึกษาของตน
4. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา
5. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความเป็นระเบียบ รักสวย รักงาม และมีรสนิยมที่ดี
6. เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2561, น.8) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการการเรียนรู้ มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสมจะสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนกับสภาพแวดล้อมที่สวยงามมีธรรมชาติ เช่น สวนดอกไม้ เรือนเพาะชำ สวนสมุนไพร แปลงเกษตร ฯลฯ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความรักสามัคคี ความรับผิดชอบ มีวินัย และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

2. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสมจะส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทุกๆ ด้านเป็นอย่างดี ได้แก่ สภาพภูมิทัศน์ ขนาดบริเวณสนาม อาคารเรียน อาคารประกอบมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

3. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสม มีวัสดุอุปกรณ์ในอาคารเรียน อาคารประกอบอย่างเพียงพอ จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมในการเรียนการสอนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

4. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสม รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งควบคุมดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชนและการรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ให้คงสภาพดีสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสม สะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จะช่วยส่งเสริมสุขภาพและจิตใจ พัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน สร้างความคิด มีคุณธรรม มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวัน

6. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสม สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง เป็นการสร้างนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมตลอดเวลา

7. การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างดีเหมาะสม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม สะอาดจะเป็นการสร้างศรัทธาแก่ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เพราะเป็นรูปธรรมที่เห็นได้ง่าย เป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

สุรกิจ ปรางสร (2561) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น โดยสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีความสำคัญหลายประการ ได้แก่ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้านที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียน ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึง

ประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน ช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้าหรือความอ่อนเพลียทางด้านสรีระของผู้เรียน เป็นต้น

พระครูใบฎีกาณทล เขมโก (ชูโตศรี) (2562, น.197-198) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแลตนเองได้ในอนาคต การจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทั้งการจัดตกแต่งในห้องเรียน จัดที่นั่ง จัดมุมเสริมความรู้ต่างๆให้สะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นการสร้างความอบอุ่น ความสุขสบายใจให้กับผู้เรียน นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่สร้างคุณลักษณะนิสัยของการใฝ่เรียนรู้ การมีนิสัยรักการเรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุขให้เกิดขึ้นได้ คือ ครูผู้นำทางแห่งการเรียนรู้นั่นเอง

นิตยา แก่นพุ่ม (2562) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ว่า การบริหารจัดการที่ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์ คือ โรงเรียนต้องมีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ และเทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีทั้งในด้านการบริหารจัดการเรียนและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชน รวมทั้งเป็นโรงเรียนที่สามารถเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และโรงเรียนใกล้เคียง ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพยังเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ และช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครูและบุคลากร และกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินการควบคุม ดูแล ปรับปรุงสภาพแวดล้อมต่างๆให้มีสภาพที่สวยงาม ร่มรื่น บรรยากาศดี มีความปลอดภัยด้วยการลดอุบัติเหตุ อุบัติภัยที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัย และเกิดสุขนิสัยที่ดีส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์, 2561, น.31-33) ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องจัดให้มีแผนพัฒนาสภาพแวดล้อม แผนงาน/โครงการการใช้สภาพแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด แผนการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม แผนป้องกันและรักษาความปลอดภัยเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน และบุคลากร ในสถานศึกษา ร่วมกันระดมความคิด เพื่อจัดทำแผนงาน กิจกรรม ตลอดจนมาตรการต่างๆในการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากอุบัติเหตุ อุบัติภัย ครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้

(1) จัดทำแผนที่ แผนภูมิ แผนผังที่โรงเรียน แสดงตำแหน่งที่ตั้ง อาคารเรียน อาคารประกอบ และพื้นที่เสี่ยงภัย หรือความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

(2) จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ปลอดภัย เส้นทางการอพยพหนีภัย และตำแหน่งที่ตั้งอุปกรณ์

(3) จัดทำแผนผังระบบเตือนภัยในสถานศึกษา

(4) จัดทำแผนจัดการสาธารณภัย หรือแผนฉุกเฉินของสถานศึกษา ซึ่งในแผนฉุกเฉินจะต้องมีแผนภูมิของสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ทั้งหมดที่ต้องมีรายละเอียดสำคัญ ได้แก่ อาคารเรียน จุดรวมพล จุดตำแหน่งของสัญญาณฉุกเฉิน เครื่องมือ อุปกรณ์ดับเพลิงชนิดต่างๆ ทางหนีไฟ ที่เก็บเวชภัณฑ์ โทรศัพท์ และเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน รวมทั้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบพร้อมเบอร์โทรศัพท์

(5) จัดทำแผนซักซ้อมสาธารณภัยของสถานศึกษา

(6) จัดทำบัญชีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการจัดการสาธารณภัยของสถานศึกษา

(7) จัดทำรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ และประสานขอความช่วยเหลือได้ทันที

2) การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษา การป้องกันและรักษาความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องจัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบมีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันภัย และปรับปรุงสภาพพื้นที่ในสถานศึกษาให้

มีความปลอดภัยมากที่สุดด้วยการหมั่นตรวจสอบสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในกรณีที่พบการชำรุดให้รีบดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปลอดภัย การมีเวรยามรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ และมีมาตรการควบคุมกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ

3) การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่อย่างเป็นระเบียบ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบและปลอดภัย จัดระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษ สิ่งเสพติดและอบายมุข จัดระบบสาธารณูปโภค จัดสื่ออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรอย่างเพียงพอ

4) การดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความชำนาญด้านอุบัติเหตุและสาธารณภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุมในเรื่องดังนี้

(1) สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความชำนาญด้านอุบัติเหตุและสาธารณภัยให้กับครู ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษา โดยแยกตามประเภทของภัยพิบัติ

(2) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามแผนซักซ้อมการปฐมพยาบาลและสาธารณภัยของสถานศึกษา ตามประเภทของอุบัติเหตุและสาธารณภัยของสถานศึกษา โดยการกำหนดกิจกรรมและระยะเวลาของแต่ละกิจกรรม โดยอาจใช้เดือน หรือฤดูกาล หรือภาคการศึกษา หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(3) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความสะดวกและความจำเป็น โดยกำหนดความต้องการด้านทรัพยากรและงบประมาณโดยการประมาณการ ทรัพยากรใดบ้างที่มีอยู่แล้ว ต้องการเพิ่มจำนวนเท่าใด และต้องการความช่วยเหลือด้านทรัพยากรเท่าใดจากภายนอกสถานศึกษา

(4) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอย่างทันเหตุการณ์

(5) สถานศึกษาควรเห็นความสำคัญของการฝึกซ้อมแผนและปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ รวมทั้งการทบทวนแผน ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไข แผนซักซ้อมการปฐมพยาบาลและสาธารณภัยของสถานศึกษา

5) การสนับสนุนทรัพยากรในการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารเสนอของบประมาณปรับปรุง สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ของสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือสรรหางบประมาณจากบุคคล รวมทั้งภาครัฐและเอกชน ในการทำนุบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรของสถานศึกษา เช่น อาคารเรียนชำรุดเสียหายจากน้ำท่วม ไฟไหม้ เป็นต้น

6) การควบคุม ตรวจสอบประเมินผลความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการควบคุมตรวจสอบ ประเมินผลความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมสถานศึกษาจากแผนจัดการสาธารณสุข หรือแผนฉุกเฉินของสถานศึกษา โดยตรวจสอบแบบบันทึกแบบรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ของสถานศึกษาทุกวันว่ามีการชำรุดหรือได้รับความเสียหายอย่างไร เพื่อปรับปรุงแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ รวมทั้งการควบคุมมลภาวะในสถานศึกษา เช่น มีระบบน้ำเสีย กำจัดน้ำที่ใช้แล้วก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลองในแหล่งชุมชน และการกำจัดขยะมูลฝอยของสถานศึกษา เป็นต้น

7) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยเฉพาะอุบัติเหตุและสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสามารถติดต่อและประสานขอความช่วยเหลือได้ทันที เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ หน่วยสาธารณสุของค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียน การดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความชำนาญด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุขให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรในการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การควบคุมตรวจสอบประเมินผลความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

1.4 องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ธเนศ ขำเกิด (2553, น. 47) ได้แบ่งประเภทสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์และวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ

2. การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนวิชาการต่างๆที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา เรียนสนุก สอนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครูรักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความน่ากลัว หวาดผวา วิตกกังวล ทุกคนอย่างมาสถานศึกษา

3. การจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหาร การจัดการภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน

วิภา ร่วมโพธิ์รี (2553) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2 ด้าน คือ

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ บริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้ในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย

2. การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันของคนในสถานศึกษา ซึ่งเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ของคน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล

รัฐสภา พงษ์ภิญโญ (2556) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ทำขึ้น และสิ่งต่างๆที่อยู่ตามธรรมชาติ มีผลต่อการเรียนรู้ของคน ดังเช่น (1) สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน หมายถึง โต๊ะ เก้าอี้วัสดุ อุปกรณ์สื่อต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และ (2) สภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน หมายถึง แสงสว่าง สีเสียง และอาคารสถานที่ต่างๆในสถานศึกษา ทั้งแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนบริเวณเพื่อการจัดกิจกรรมและนิทรรศการต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบไปด้วย (1) คุณลักษณะของครูหรือพฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อนักเรียน (2) การจัด

กระบวนการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และชุมชน

อารียา สตาร์ตัน (2556) กล่าวว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ณิศตา ฌภาสัณัฐ (2558) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล

นฤมล ก้อนขาว (2558) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษา สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู สภาพแวดล้อมด้านการส่งเสริมสุขภาพ และสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

อมรพงศ์ พันธุ์โภชน์ (2558) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมด้านการจัดใช้แหล่งเรียนรู้และสัมพันธ์ชุมชน

ประวีณา โภควณิช (2559) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบไปด้วย การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมทั้งบริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ทั้งที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้ในสถานศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา

พรพิไล ชาญพนา (2559) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษา สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

วิชานา อับดุลเลาะ (2561) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ หมายถึง สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ทำขึ้น และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ ตามธรรมชาติ มีผลต่อการเรียนรู้ของคน ดังเช่น (1) สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน หมายถึง โต๊ะ เก้าอี้ วัสดุ อุปกรณ์สื่อต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และ (2) สภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน หมายถึง แสงสว่าง สี เสียง และอาคารสถานที่ต่างๆในสถานศึกษา ทั้งแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนบริเวณเพื่อการจัดกิจกรรม และนิทรรศการต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบไป ด้วย (1) คุณลักษณะของครูหรือพฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อนักเรียน (2) การจัดกระบวนการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และชุมชน

สุพธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2561, น.9) ได้จำแนกประเภทของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ (natural environment) หมายถึง สิ่งใดก็ได้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ แร่ ป่าไม้ สัตว์ มนุษย์

2. สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (man-made environment) อาจจะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เช่น บ้าน ถนน สะพาน เครื่องบิน วัตถุมีพิษ เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประการใหญ่ๆ คือ

2.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่สามารถมองเห็นได้โดยที่สิ่งที่ถูกสร้างนั้นไม่มีโอกาสกำหนดสถานที่อยู่ของตนได้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่ยากที่จะทำตนเองให้อยู่ในสภาวะแวดล้อมตามที่ต้องการได้ เช่น บ้านเรือน ถนน สะพาน รถยนต์ เครื่องบิน เป็นต้น

2.2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (abstract environment) เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ หรือเป็นการสร้างเพื่อความเป็นระเบียบของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ เป็นต้น

สุรกิจ ปรางสร (2561) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้มี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อาคารสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ สื่อ อุปกรณ์การสอนต่างๆ รวมทั้งสิ่งต่างๆที่อยู่ตามธรรมชาติ แบ่งออกเป็น สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

2. สภาพแวดล้อมทางด้านจิตภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกจิตใจ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน แบ่งออกเป็นองค์ประกอบสำคัญ ใหญ่ๆ 2 องค์ประกอบ คือ ด้านนักเรียน และด้านผู้สอน

3. สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ได้แก่สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคม เช่น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจ และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

กิตติยา โพธิสาเกตู (2561) มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ ไว้ว่า มี 2 องค์ประกอบคือ ด้านกายภาพ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัดคือสภาพภายนอกห้องเรียนและสภาพภายในห้องเรียน และองค์ประกอบด้านสัมพันธ์ภาพ ประกอบไปด้วย 2 ตัวชี้วัดคือ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารและความสัมพันธ์ครูกับนักเรียน

พระครูใบฎีกาณตล เขมโก (ชูโตศรี) (2562) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สามารถนำมาสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ตัวประกอบประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

การบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้	ชเนต ข้าเกิด (2553)	วิภา ร่วมโพธิ์ (2553)	รัฐสภา พงษ์ภิญโญ (2556)	อารียา สตราตัน (2556)	ณิศดา ณภรณ์รัฐ (2558)	นฤมล ก้อนขาว (2558)	พัชราภรณ์ โพธิ์สัย (2558)	อมรพงศ์ พันธุ์โชน (2558)	ประวีณา โภควณิช (2559)	พรพีได้ ชาญพนา (2559)	ริชานา อับดุลเลาะ (2561)	สุทธิวรรณ ตันติโรจนางค์ (2561)	สุรกิง ปรางสร (2561)	กิตติยา โพธิ์สาเกตุ (2561)	พระครูใบฎีกาณนทล เขมโก(ชูโตศรี)(2562)	ความถี่
1. ด้านอาคารสถานที่	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	15*
2. ด้านการเรียนการสอน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	13*
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	12*
4. ด้านการบริหารจัดการ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	8*
5. ด้านภูมิทัศน์	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	8*
6. ด้านความปลอดภัย	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	4*
7. ด้านการให้บริการผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	3
8. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	3
9. ด้านวิชาการ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1
10. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้และ สัมพันธ์ชุมชน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	2
11. ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1

จากตารางที่ 2.1 แสดงรายละเอียดการสังเคราะห์องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ ที่มีความถี่ตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป นำมากำหนดเป็นองค์ประกอบที่จะนำไปสู่การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านภูมิทัศน์ 3) ด้านความปลอดภัย 4) ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล 5) ด้านการเรียนการสอน และ 6) ด้านการบริหารจัดการ โดยการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการบริหารจัดการหรือวิธีการต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านให้มีประสิทธิภาพ โดยผ่านการวางแผน กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การกำหนดกฎระเบียบ มาตรการ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

มีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริม สนับสนุนการทำงานแบบมีส่วนร่วม การติดตามผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ การสร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศที่ดี และการจัดงบประมาณที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นต้น

จากองค์ประกอบของการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรย่อยในแต่ละด้านขององค์ประกอบการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านอาคารสถานที่

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดังนี้

ทรศนีย์ วรหาคำ (2554, น. 8) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างที่มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย มีระเบียบเรียบร้อย มีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำห้องส้วม วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอ

วรภา โปธิ์สุ (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างที่มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬาที่มีเพียงพอเหมาะสมและปลอดภัย

อารีญา สตาร์ตัน (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดีของชาติ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม คุณภาพทั้งด้านวิชาการ และพัฒนาบุคลิกภาพ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้ออำนวยต่อการใช้สอย

ณิศดา ณาภัสร์ฐ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมภายในสถานศึกษา ได้แก่ สิ่งปลูกสร้างที่เป็นอาคารเรียน อาคารประกอบการ และห้องปฏิบัติการในสถานศึกษา

นฤมล ก้อนขาว (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดีของชาติ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม คุณภาพทั้งด้านวิชาการ และพัฒนาบุคลิกภาพ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้ออำนวยต่อการใช้สอย

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบริเวณโรงเรียนอาคารเรียน ห้องเรียนรวมทั้งสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย มีการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีอาคารเรียนอาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการเพียงพอสำหรับการใช้งาน โรงอาหารถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา เครื่องเล่นสนามอยู่ในสภาพดีและจัดให้เป็นระเบียบ

ประวีณา โภควณิช (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารสถานที่และการประเมินการใช้อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

สุทิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2561, น. 8) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างอย่างถาวร มีวัสดุอุปกรณ์ที่ติดตั้งทั้งภายในและภายนอกอาคาร และบริเวณโดยรอบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร ถนน ที่จอดรถ ระบบไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบต่างๆ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) ด้านภูมิทัศน์

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ ดังนี้

ณิศดา ณาภัสร์ณัฐ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึก ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ได้แก่ บริเวณสถานศึกษา ผังที่ตั้งอาคาร ภูมิสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมของอาคาร บริเวณที่พักผ่อน สวนหย่อมในสถานศึกษา

อมรพงศ์ พันธุ์โภชน์ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ หมายถึง การแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม และมีการแบ่งบริเวณภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

ประวีณา โภควณิช (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ หมายถึง พื้นที่ภายนอกอาคารที่มีการปรับแต่งพื้นที่ให้มีประโยชน์ใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ มีความร่มรื่นสวยงาม และมีเอกลักษณ์ รวมทั้งการมีองค์ประกอบพื้นฐาน เช่น ระบบการให้แสงสว่าง ระบบให้น้ำต้นไม้ ระบบระบายน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบอำนวยความสะดวก

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2561, น. 18) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ หมายถึง การวางผังบริเวณสถานศึกษา การกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษา การกำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การกำหนดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา การพิจารณาพื้นที่ในการตกแต่ง การตกแต่งบริเวณสถานศึกษา และการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษา

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษา กำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ กำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ มีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด รวมถึงการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3) ด้านความปลอดภัย

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ดังนี้

ณิศดา ณาภรณ์ฐ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง มาตรการและแนวปฏิบัติ และสภาพทางกายภาพที่ก่อให้เกิดความปลอดภัย ป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่สมาชิกในสถานศึกษา

นฤมล ก้อนขาว (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง ลักษณะ สภาพการณ์ต่างๆที่จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย มีความสุขสบาย ซึ่งได้แก่ การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล รวมถึงมาตรการความปลอดภัย

ประวีณา โภควณิช (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง มาตรการในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย การให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัย การจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัดทำมาตรการป้องกันอันตราย

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2561, น. 22) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง การป้องกัน การฝึกหัด และการบริการที่มุ่งถึงความปลอดภัยในร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องดำเนินงานทุกวิถีทางที่จะให้ผู้เรียนปลอดภัย เพราะ

ความปลอดภัยจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนขึ้นอยู่กับความสุข และการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย มีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษา ที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

4) ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ดังนี้

วรภา โพรธิสุ (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน การสร้างบรรยากาศเป็นกันเองสนุกสนานน่าเรียน รวมทั้งการแสดงออกถึงความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะครูกับครู นักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียน ในการร่วมกันทำกิจกรรมเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม และส่งเสริมการสร้างสามัคคีที่ดีในการทำกิจกรรม

อารียา สตาร์ตัน (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล สังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัวการดำรงชีวิตในโรงเรียน การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่จัดขึ้นในสถาบัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในทุกๆด้าน ทั้งด้านผลการเรียน ด้านพฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียน

ณิศดา ณาภรณ์รัฐ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล หมายถึง บรรยากาศ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสถานศึกษา ได้แก่ ครูกับบุคลากร ครูกับนักเรียน นักเรียนกับบุคลากร และนักเรียนกับนักเรียน

พรพีไล ชาญพนา (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ระหว่างนักเรียนกับครูว่า หมายถึง อิทธิพลที่มีผลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะคิด ค่านิยม และสติปัญญา ของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันและให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยที่ครูจะต้องช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน

ประวีณา โภควณิช (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆที่อยู่ร่วมกัน ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบุคคล

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาให้ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการยอมรับซึ่งกันและกันตลอดจน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง รวมถึงมีความรักและความสามัคคี ร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

5) ด้านการเรียนการสอน

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดังนี้

อารียา สตาร์ตัน (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล ตำรา เอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์กับผู้เรียนกับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ใ่อำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักคุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรม

วรภา โปธิ์สุ (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน วิธีการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรมเสริมทักษะทางวิชาการ มีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้

ณิศตา ณาภัสร์ฐ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนและบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

นฤมล ก้อนขาว (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล ตำรา เอกสารประกอบการสอนความสัมพันธ์กับผู้เรียนกับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ใ่อำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญใช้หลักคุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรม

พัชราภรณ์ โปธิ์สัย (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอน การศึกษาเป็น

รายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ การเรียนแบบร่วมมือ และการสอนแบบบูรณาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ

ประวีณา โภควณิช (2559) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IIP) กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดหาปัจจัยสนับสนุนและสร้างบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนของครู และการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน ที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง

6) ด้านการบริหารจัดการ

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

วิภา ร่มโพธิ์รี (2553) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดบรรยากาศองค์กรและความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ เพราะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร ทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษามีความพึงพอใจในงานของตน พึงพอใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีพฤติกรรมการทำงานแบบมีร่วมมือ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความขัดแย้งลดลง มีพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์ ระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้น มีแรงจูงใจที่ต้องการเห็นความสำเร็จของงาน ต้องการเห็นความก้าวหน้าและการได้รับการยอมรับ

วรภา โพธิ์สุ (2556) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดสิ่งต่างๆภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น การวางแผนพัฒนางานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยใช้หลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีการทำงานเป็นทีม

ประวีณา โภควณิช (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การวางแผนพัฒนางานที่เกิดจากความ

ร่วมมือร่วมใจของบุคลากร การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ มีบรรยากาศขององค์กรและความสัมพันธ์ของบุคคลที่ดีในองค์กร

ฉิศดา ฌภาสัณฐ์ (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง บรรยากาศการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคคลทุกฝ่ายที่มีผลให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

พัชรภรณ์ โปธิสัย (2558) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการใดๆภายในโรงเรียนโดยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์โดยมีการดำเนินงานอย่างมีระบบ แบบแผน มีการทำงานเป็นทีม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจ ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรในโรงเรียนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน การวางแผนปฏิบัติงานและติดตาม การประเมินผลการทำงาน การจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรม การสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กร การทำงานเป็นทีม การบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ที่ส่งผลให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้

2. บริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นสถาบันการกุศลเพื่อการศึกษาประเภทหนึ่ง ตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นที่รู้จักกันในนาม “โรงเรียนปอเนาะ” เนื่องจากโรงเรียนประเภทนี้ได้ถูกแปรสภาพจาก “ปอเนาะ” ซึ่งมาจากภาษาอาหรับว่า “pondok” แปลว่า กระท่อม เป็นสถานับการกุศลที่สอนวิชาศาสนาอิสลามโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่แล้วจะตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล โรงเรียนประเภทนี้มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและแตกต่างไปจากสถานศึกษาประเภทอื่นๆ คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นอกจากจะทำการสอนวิชาศาสนาอย่างเดียวแล้ว ยังได้เปิดสอนวิชาสามัญและวิชาชีพเข้าในหลักสูตรอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้รับความสนใจจากประชาชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่อย่างมาก เพราะว่าโรงเรียนประเภทนี้

สามารถตอบสนองเจตนารมณ์และสอดคล้องกับความต้องการ อีกทั้งยังคงรักษาไว้ซึ่งการศึกษาวิชาทางศาสนาด้วย นับตั้งแต่รัฐบาลได้เข้ามาส่งเสริมและปรับปรุงให้แปรสภาพเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม สิ่งที่เกิดขึ้นและมองเห็นได้ชัดคือ มีการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมไปมาก ประชาชนได้รับการศึกษามากขึ้นและประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2521 ซึ่งเป็นช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เกี่ยวกับนโยบายด้านสังคมจิตวิทยา เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ดังนี้

ปรับปรุงและควบคุมการดำเนินการของโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ให้สอดคล้องกับนโยบาย พ.ศ. 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแผนงานหลักในการพัฒนาโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าในแผนฉบับนี้ได้กำหนดนโยบายและโครงการที่จะพัฒนาโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม โดยคำนึงถึงการแก้ปัญหาการศึกษาและด้านอื่นๆในพื้นที่ควบคู่กันไปด้วยแผนงานหลัก ในการพัฒนาโรงเรียนดังกล่าวนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2521 ซึ่งมีวัตถุประสงค์และนโยบายในแผนงานหลักไว้ด้วยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2525 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียน จากโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งอยู่ในช่วงของการใช้แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 ในระยะนี้หลักสูตรวิชาศาสนาและวิชาสามัญและวิชาชีพยังคงใช้หลักสูตรเดิม และในระยะนี้โรงเรียนต่างๆ ได้ขอขยายชั้นเรียนจากมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในปี พ.ศ. 2530-2534 กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ยังคงเน้นพัฒนาด้านการบริหารและด้านวิชาการ เพื่อปรับปรุงกิจการของโรงเรียนเอกชนสามัญทั่วไปหรือโรงเรียนสามัญของรัฐบาล จากเหตุผลดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงเสนอแนวทางในการพัฒนาและอุดหนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในปีงบประมาณ 2531-2534 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2531 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

เร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนทั้ง 3 สายวิชา คือ วิชาศาสนา วิชาสามัญและวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ โดยปรับปรุงหลักสูตรวิชาศาสนาและวิชาสามัญ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่และครูผู้สอน กรรมการมูลนิธิโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมในด้านวิชาชีพระยะสั้น ให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้แล้วยังสนับสนุนและอุดหนุนในด้าน งบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยให้มีการอุดหนุน 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชายแดนภาคใต้ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ระนอง และพังงา

ในปีการศึกษา 2540 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่แปรสภาพเป็นโรงเรียนเอกชน มาตรา 15(1) และเป็นมัธยมหรือมูลนิธิรวมทั้งสิ้น 23 โรงเรียน ซึ่งมีคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539 ให้การช่วยเหลือนักเรียนในรูปบัตรค่าเล่าเรียน (อุดหนุนรายหัวนักเรียนในอัตราร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายรายหัวภาครัฐ เฉพาะงบดำเนินการในแต่ละระดับการศึกษา)

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2548 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ดังนี้

1) เป็นหน่วยงานในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

2) เสนอนโยบายยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎ ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

3) ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

4) เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรู้และทักษะที่จำเป็น เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ด้วยระบบการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน”

พันธกิจ

1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีศักยภาพตามเป้าหมายการพัฒนาคนของประเทศด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าถึงโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ด้วยระบบการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่สะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน

3) พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพในการแข่งขัน

4) พัฒนาการบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนให้เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพสูงในการทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาเอกชนให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา

เป้าหมาย

1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะมีทัศนคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความรักในสถาบันหลักของชาติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะความรู้และคุณภาพชีวิต

2) ด้านโอกาสของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาภายใต้ระบบการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและเหมาะสมสำหรับการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐาน สะท้อนตามความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกันของผู้เรียนและโรงเรียน รวมทั้งได้รับการส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนเอกชนมีการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อยู่บนหลักความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถปรับตัวเพื่อแข่งขันได้จัดการศึกษาที่แตกต่างเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาประเทศ

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการศึกษาเอกชน การศึกษาเอกชนมีบทบาทเพิ่มขึ้น มีศักยภาพในการให้บริการด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ และมีเครือข่ายความร่วมมือในประเทศและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน

5) ด้านระบบการบริหารจัดการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัย และอำนวยความสะดวก มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนได้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง มีทั้งหมด 22 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านนาบอน(อิสลามศึกษา) มูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
2. โรงเรียนอิสลามศาสตร์มูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
3. โรงเรียนบำรุงอิสลามมูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
4. โรงเรียนสันติธรรมวิทยามูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
5. โรงเรียนศึกษาธรรมอิสลามมูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
6. โรงเรียนตรุณศาสตร์สหวิทยามูลนิธิ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
7. โรงเรียนวิทยปัญญา ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา

8. โรงเรียนสตรีดารุสลีย์ตายะห์ ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา
9. โรงเรียนพัฒนาวิทยามูลนิธิ ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา
10. โรงเรียนศาสนวิทยามูลนิธิ ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา
11. โรงเรียนธรรมศาสนวิทยามูลนิธิ ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา
12. โรงเรียนประทีปศาสนวิทยามูลนิธิ ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน
13. โรงเรียนศาสนูปถัมภ์ปากพะยูนมูลนิธิ ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน
14. โรงเรียนอิสลามียะฮ์สหววิทยามูลนิธิ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน
15. โรงเรียนอิรซาร์ดศาสนวิทยา ตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน
16. โรงเรียนมุสลิมวิทยามูลนิธิ ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด
17. โรงเรียนดารุสลามมูลนิธิ ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว
18. โรงเรียนบางแก้วอิสลามศึกษา(หนองบ่อ) ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว
19. โรงเรียนนุรุสลามหนองธงมูลนิธิ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน
20. โรงเรียนภัคดีอนุสรณ์ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน
21. โรงเรียนอะมาติยะห์มูลนิธิ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน
22. โรงเรียนอ็กราะห์เลิศปัญญา ตำบลแม่ขี อำเภอตะโหมด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

พระมหาเดชา อมรเมธี (สีบจันทร์) (2556) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการบริหารสิ่งแวดล้อมใน สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน โดยผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อมรพงศ์ พันธุ์โกชน (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู – บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการจัดใช้แหล่งเรียนรู้และสัมพันธ์ชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย โดยผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มล้าภู – บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามเพศและอายุราชการ พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ณิศดา ณาภรณ์รัฐ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยสุด คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความปลอดภัย และด้านภูมิทัศน์ และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามระดับช่วงชั้น พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชราภรณ์ โพธิสัย (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาคานาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่ออกกำลังกายและสนามกีฬา ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ตามลำดับ 2) ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครู และการใช้สื่อประกอบการสอนของครูตามลำดับ 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การให้คำปรึกษาของครูแก่นักเรียนทุกคน ความพอเพียงของจำนวนโต๊ะและเก้าอี้ในโรงอาหาร และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่างๆ ตามลำดับ 4) ด้านการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรัก และความสามัคคีให้นักเรียน และการจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนให้ความสนใจในการใช้สิทธิเลือกตั้งประธานนักเรียน การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักเรียน และความหลากหลายของกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา ตามลำดับ และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน การช่วยเหลือในด้านการเรียนระหว่างกลุ่มเพื่อน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนและนักเรียนมักนำแนวทางที่ดีของเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามเพศโดยรวมมีความแตกต่างกันระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีขนาดของความแตกต่างระหว่างเพศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่พบความแตกต่างกัน

ประเสริฐ บัวจันธุ์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษา วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริการห้องสมุด รองลงมา คือ ด้านอุปกรณ์การศึกษา และ ด้านสาธารณูปโภคและความปลอดภัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยภาพรวมแล้วความจำเป็นที่นักศึกษา ยังต้องการส่วนใหญ่ยังอยู่ในกลุ่มของการบริการด้านอื่นๆ คือ ความต้องการให้ระบบการออกเกรดที่

รวดเร็ว และสามารถดูเกรดได้หลังสอบ เพื่อที่จะได้มีเวลาในการติดต่ออาจารย์ผู้สอนในการขอแก้
 รองลงมาคือด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย และด้านอุปกรณ์การศึกษา ตามลำดับ ส่วน
 ความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาด พบว่า นักศึกษาเห็นว่าควรมีการปรับปรุงไม่ให้โรงอาหารมี
 กลิ่นหยาบ และรักษาความสะอาด อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความรู้ดีกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ
 มหาวิทยาลัย และอีกประการหนึ่งคือ บริเวณสนามกีฬาควรมีน้ำดื่มบริการอยู่ใกล้ๆ

ประยูร อนันตะ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า
 1) การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านกายภาพและการจัด
 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ถูกสุขลักษณะ รองลงมาคือ ด้านการประสานงานและ
 ร่วมมือกับชุมชน ด้านการสร้างภาพลักษณ์ให้เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมใน
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนก
 ตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการ
 เรียนการสอน และด้านการสร้างภาพลักษณ์ให้เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประวีณา โภควณิช (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ
 การเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1)
 สภาพการดำเนินงานปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 และสภาพการดำเนินงานที่พึงประสงค์ของทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่
 ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวม
 ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ตามความต้องการจำเป็นมากที่สุดดังนี้ (1) ด้านภูมิทัศน์ จัด
 ให้มีสนามกีฬา สนามเด็กเล่นสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (2) ด้านความปลอดภัย จัด
 ให้มีสัญญาณไฟ สัญญาณกริ่ง ป้ายข้อความสัญลักษณ์เพื่อเตือนสิ่งอันตรายจุดที่ห้าม (3) ด้าน
 อาคารสถานที่ จัดให้มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ (4) ด้านการบริหารจัดการ บุคลากรในสถานศึกษา
 มีส่วนร่วมด้านการจัดสภาพแวดล้อม (5) ด้านการเรียนการสอน จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน
 เพียงพอกับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (6) ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล จัดให้มีการอบรมเพื่อ
 พัฒนาการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ตามลำดับ

อัญชุลี รัตนพร (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมตามหลักสี่ปายะ 7 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (2) ด้านกายภาพ ได้แก่ ผู้บริหารจัดทำคู่มือความปลอดภัยเกี่ยวกับ การใช้อาคารห้องปฏิบัติการ ถนน การขึ้นลงบันได และทางหนีไฟ และ (3) ด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบสื่อที่มีความหลากหลายรูปแบบ ส่วนแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมตามหลักสี่ปายะ 7 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ควรร่วมกันปรับหลักสูตรสถานศึกษา สร้างแหล่งเรียนรู้ และมีการสนับสนุนงบประมาณ (2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายกับสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน (3) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ประชุม จัดทำแผนปฏิบัติการ และทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านกายภาพ ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา สำรวจบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับป้ายสัญลักษณ์ จัดทำคู่มือความปลอดภัยในสถานศึกษา (3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ฝึกผู้เรียนให้กล้าแสดงออก และแสดงผลงานผู้เรียนไว้ตามบอร์ด หรือป้ายนิเทศ ด้านวิชาการ ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สามารถใช้ได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน (2) ผู้บริหารส่งเสริมให้วิทยากรมาให้ความรู้ ในการจัดการเรียนการสอน (3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูไปอบรมรูปแบบเทคนิค การจัดการเรียนการสอน

กิตติยา โปธิสาเกตุ (2561) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชนมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านกายภาพประกอบไปด้วย 2 ตัวชี้วัด คือสภาพภายนอกห้องเรียนและสภาพภายในห้องเรียน และ (2) ด้านสัมพันธภาพ ประกอบไปด้วย 2 ตัวชี้วัด คือความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารและความสัมพันธ์ครูกับนักเรียน 2) สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสัมพันธภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ปรากฏผลเช่นเดียวกันกับสภาพปัจจุบัน 3) แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง ประกอบด้วย (1) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อให้

เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเหมาะสมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบัน (2) ปลุกฝังนักเรียนถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ (3) จัดการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายเพื่อสอดส่องดูแลและกระจายข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ (4) กำหนดบุคลากรครูให้เป็นผู้นำด้านการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม และ (5) กำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

อภิบาล สุวรรณโคตร (2563) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และระดับชั้น ที่สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Becker (2000, p. 4556-A) ได้ศึกษาผลการใช้ประสบการณ์นอกห้องเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับ 6 จะมีนัยสำคัญหรือไม่ระหว่างเด็กที่เรียนโดยใช้ประสบการณ์นอกห้องเรียนและการเรียนในห้องเรียนกับนักเรียนที่เรียนปกติในห้องอย่างเดียว โดยมีการทดลองความคิดรวบยอด 5 ประการ คือ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอิสระ การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ มลภาวะ ผลกระทบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม จากการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญในสองประเด็น คือ การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญระหว่างเด็กผู้ชายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเด็กชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในความคิดรวบยอดสองประเด็น คือ มลภาวะและผลกระทบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม

Chan (2003, 4017) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การประเมินความต้องการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาครู ในโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเมตาซุเซต โดยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความต้องการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการรับความรู้เฉพาะบุคคลในเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากคิดว่าสิ่งแวดล้อมศึกษามีความสำคัญสำหรับนักเรียนและจำเป็นต้องรู้

แต่ครูยังไม่อยู่ในรายละเอียดที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนมีจิตสำนึกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โครงงานวิทยาศาสตร์ วิธีการสอนทั้งสอนรูปแบบพัฒนานักเรียนที่เกิดจิตสำนึก สนใจและเห็นความสำคัญเองที่เรียน มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี

Patchen (2003, 3465) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานที่ได้ผลในโรงเรียน ที่มหาวิทยาลัยมินนิโซตา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบรวมกลุ่มของ Dr. Johnson ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเรียนการสอนแบบรวมกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานให้ผลผลิต 2) มีนัยสำคัญที่แตกต่างกัน ตามระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียนของรัฐมินนิโซตา 3) มีนัยสำคัญระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการจัดสภาพแวดล้อมแบบเรียนร่วม 4) เพศ ประสบการณ์ทำงาน ให้ความเห็นที่แตกต่างกันในค่านิยมของการจัดสภาพแวดล้อม 5) ไม่มีความแตกต่างในเรื่องขนาด และประเภทวิชาซีพของโรงเรียน

Derrah (2005, 507) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า 1) การสอนสิ่งแวดล้อมจะต้องสอนเกี่ยวกับข้อห้ามด้วย 2) หลักสูตรการศึกษาบางรายวิชา ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จะต้องให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมด้วย 3) การเรียนรู้เรื่องสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งจะเป็นที่จะทำให้เกิดการช่วยกันอนุรักษ์คุ้มครองสิ่งแวดล้อม 4) การให้รางวัลการรักษาสภาพแวดล้อมขึ้นอยู่กับโอกาส สถานที่ 5) การให้ความรู้ ผู้ให้ความรู้ต้องนำและเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

Uline (2008, pp. 55-57) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของอาคารสถานที่ในโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศโรงเรียน โดยมุ่งไปที่ความคิดเห็นของครูต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น อายุของอาคารสถานที่ หรือการวัดปริมาณของแสงหรือเสียง ยูไลน์สำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพของโรงเรียน การสนับสนุนด้านทรัพยากร บรรยากาศโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสภาพทางสังคม ในส่วนที่เกี่ยวกับบรรยากาศโรงเรียน ยูไลน์ได้ศึกษาบรรยากาศโรงเรียนใน 4 ปัจจัย คือ เกณฑ์ด้านวิชาการการมีส่วนร่วมของชุมชนความเป็นมืออาชีพของครู และภาวะผู้นำของผู้บริหาร

Sulaiman (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์และลักษณะเฉพาะของสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการริเริ่มความคล่องตัวในการใช้งาน และความยืดหยุ่นกับลักษณะของสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่สามารถสัมผัสได้โดยนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยตัวแปรที่ใช้

ประกอบด้วยระดับการเน้นความสำคัญในกระบวนการคิดทั้งระดับสูงและต่ำ บรรยากาศในชั้นเรียน และการสนใจในชั้นเรียนโดยผู้เข้าร่วมการทดลองได้สุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนของรัฐในกรุงริยาร์ดประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เด่นชัด ระหว่างการรับรู้ของนักเรียนในกระบวนการคิดกับความสนใจในชั้นเรียนอยู่ในระดับเนื่องจาก ครูผู้สอนพูดน้อย ทำให้นักเรียนไม่สนใจในการฟังการบรรยาย ส่วนด้านบรรยากาศในชั้นเรียน โดยเฉพาะตัวแปรด้านการที่ครูผู้สอนพูดน้อยลงนั้น ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างการรับรู้ระหว่าง ผู้เรียนกับครูผู้สอนถึงด้านสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน โดยครูรายงานว่าได้เน้นหนักด้าน กระบวนการคิดทั้งระดับสูงและต่ำที่เอื้อต่อบรรยากาศในห้องเรียนมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากผล รายงานของนักเรียน

กล่าวโดยรวม จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านภูมิทัศน์ 3) ด้านความปลอดภัย 4) ด้านการปฏิสัมพันธ์ของ บุคคล 5) ด้านการเรียนการสอน และ 6) ด้านการบริหารจัดการ (ดังภาพที่ 1.1) โดยการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการ บริหารจัดการหรือวิธีการต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านให้มี ประสิทธิภาพ โดยผ่านการวางแผน กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การกำหนดกฎระเบียบ มาตรการ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ การจัด สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริม สนับสนุนการทำงานแบบมีส่วนร่วม การติดตามผลการ ทำงานอย่างสม่ำเสมอ การสร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศที่ดี และการจัดงบประมาณที่เพียงพอ และเหมาะสม เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำนวน 615 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน รพีวรรณ พิมพ์จันทร์, 2557) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ดังรายละเอียดตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	63	24
ขนาดกลาง	361	137
ขนาดใหญ่	191	73
รวม	615	234

1.3 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ค) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน 2) ผู้บริหารโรงเรียน ที่ผ่านประสบการณ์ทำงานหลายโรงเรียนและมีผลงานดีเด่นด้านการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้เป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและการส่งเสริมวินัยธรรมการจ้ดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ มีดังนี้

2.1.1 แบบสอบถาม มี 2 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวม 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ใช้ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำนวนรวม 30 ข้อ ประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ

โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Likert,1987 อ้างถึงใน อารียา สตราตัน, 2556, น.49) ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ

ปานกลาง

- 2 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีข้อความประกอบด้วย (ภาคผนวก ข)

- 1) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่ควรดำเนินการอย่างไร
- 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภูมิทัศน์ควรดำเนินการอย่างไร
- 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัยควรดำเนินการอย่างไร
- 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคลควรดำเนินการอย่างไร
- 5) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอนควรดำเนินการอย่างไร
- 6) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการควรดำเนินการอย่างไร

2.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.2.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการวัดและความเหมาะสมของภาษา
- 4) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่ได้วางไว้ก่อนจะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงจำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และข้อความ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ง)
- 5) ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน จักรพงษ์ แผ่นทอง, 2562) โดยได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .97 (ภาคผนวก จ)

7) นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระก่อนจะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

8) ทำการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้ากรอบคิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ จากนั้นร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับตัวแปร

2) เสนอแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา

3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ก่อนนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

3.1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 การสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ประสานกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหาร จากนั้นนัดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อเตรียมการดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่ผู้ให้ข้อมูลสะดวก

3.2.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวเคราะห์ในภายหลัง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และจากนั้นประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.1.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best 1970, อ้างถึงใน ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2558) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00 หมายถึง	มีการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49 หมายถึง	มีการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
2.50 – 3.49 หมายถึง	มีการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49 หมายถึง	มีการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย
1.00 – 1.49 หมายถึง	มีการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

4.2 แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์สรุพบเนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	79	33.76
1.2 หญิง	155	66.24
รวม	234	100
2. ตำแหน่งปัจจุบัน		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	26	11.11
2.2 ครู	208	88.89
รวม	234	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	67	28.63
3.2 5-10 ปี	78	33.33
3.3 มากกว่า 10 ปี	89	38.04
รวม	234	100
4. ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน		
4.1 ขนาดเล็ก	24	10.25
4.2 ขนาดกลาง	137	58.55
4.3 ขนาดใหญ่	73	31.20
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 66.24 เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 38.04 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 58.55

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

การวิเคราะห์ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวม

การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับการ ปฏิบัติการ
1. ด้านอาคารสถานที่	3.66	0.69	มาก
2. ด้านภูมิทัศน์	3.59	0.55	มาก
3. ด้านความปลอดภัย	3.65	0.66	มาก
4. ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล	3.66	0.64	มาก
5. ด้านการเรียนการสอน	3.60	0.61	มาก
6. ด้านการบริหารจัดการ	3.68	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.64	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.64, SD = 0.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($M = 3.68, SD = 0.62$) รองลงมาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ด้านอาคารสถานที่ ($M = 3.66, SD = 0.69$) และด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ($M = 3.66, SD = 0.64$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์ ($M = 3.59, SD = 0.55$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	M	SD	ระดับการปฏิบัติกร
1. สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.77	0.73	มาก
2. สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	3.66	0.69	มาก
3. สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.68	0.69	มาก
4. สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษา อาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.54	0.66	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.66	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.66, SD = 0.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.77, SD = 0.73$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการ

บริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.68, SD = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษา อาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.54, SD = 0.66$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านภูมิทัศน์

ด้านภูมิทัศน์	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับการปฏิบัติกร
1. สถานศึกษามีการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.97	0.77	มาก
2. สถานศึกษามีการกำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.51	0.66	มาก
3. สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน	3.34	0.62	ปานกลาง
4. สถานศึกษามีการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.48	0.65	ปานกลาง
5. สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.65	0.68	มาก
6. สถานศึกษามีการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.61	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.59	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง ด้านภูมิทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.59, SD = 0.55$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน ($M = 3.97, SD = 0.77$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.65, SD = 0.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ($M = 3.48, SD = 0.65$) และสถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน ($M = 3.34, SD = 0.62$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับการปฏิบัติ
1. สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพตามแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม	3.64	0.64	มาก
2. สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.72	0.69	มาก
3. สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.68	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.66	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.66, SD = 0.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($M = 3.72, SD = 0.69$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นรูปธรรม ($M = 3.64, SD = 0.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($M = 3.62, SD = 0.68$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล

ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล	M	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อกันในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.59	0.59	มาก
2. ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.66	มาก
3. ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.77	0.66	มาก
4. ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ของสถานศึกษา	3.65	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.66	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.66, SD = 0.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($M = 3.77, SD = 0.66$) รองลงมาคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($M = 3.65, SD = 0.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($M = 3.59, SD = 0.59$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน	M	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมีบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล	3.51	0.67	มาก
2. สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.65	0.62	มาก
3. ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง	3.60	0.61	มาก
4. ครูมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้	3.64	0.55	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.60	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้าน

การเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.60, SD = 0.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($M = 3.65, SD = 0.62$) รองลงมาคือ ครูมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($M = 3.64, SD = 0.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมีบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ($M = 3.51, SD = 0.67$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับการปฏิบัติ
1. สถานศึกษามีการจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.60	0.62	มาก
2. สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน	3.88	0.61	มาก
3. สถานศึกษามีการวางแผนปฏิบัติงานและติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับการจัดเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.64	0.59	มาก
4. สถานศึกษามีการประเมินผลการทำงานของครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุง พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	3.65	0.60	มาก
5. สถานศึกษามีการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.39	0.63	ปานกลาง
6. สถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานสู่การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำ	3.70	0.63	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับการปฏิบัติกร
7. สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.84	0.66	มาก
8. สถานศึกษามีการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่สนับสนุนการจัดเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.81	0.62	มาก
9. สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ที่ส่งผลให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการจัดเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ	3.61	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.68	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.68, SD = 0.62$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน ($M = 3.88, SD = 0.61$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($M = 3.84, SD = 0.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 1 ข้อ คือ สถานศึกษามีการการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($M = 3.39, SD = 0.63$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

จากการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปรากฏผล ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่ ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไป เพื่อจัดวางแผนผังแม่บท ที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องต่างๆให้เหมาะสมกับพื้นที่ และควรคำนึงถึงความสะดวก เป็นระเบียบ ปลอดภัย และความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมทั่วไปของสถานศึกษา ได้แก่ สถานที่ตั้งลักษณะพื้นที่โดยรอบของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดวางแผนผังแม่บท ที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องต่างๆให้เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพแวดล้อมโดยรอบ และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องของความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารเรียน และบริเวณโดยรอบ รวมถึงการดูแลรักษาอาคาร วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้มีความปลอดภัยและคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ว่าควรจัดเตรียมห้องเรียน ห้องประกอบต่างๆ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอต่อจำนวนการใช้งาน และมีสภาพความพร้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารให้ชัดเจน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเตรียมห้องเรียน ห้องประกอบต่างๆ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และมีสภาพความพร้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องพยาบาล ห้องสุขา เป็นต้น และควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารให้ชัดเจน มีการจัดทำแผนควบคุม ตรวจสอบและดูแลอาคารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัยอยู่เสมอ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวเสริมแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและต่อเติมอาคารเรียน และอาคารประกอบต่างๆให้มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการใช้งาน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและต่อเติมอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเพียงพอต่อจำนวนครู บุคลากร และนักเรียน โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และควรจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมและปลอดภัยต่อการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

ด้านภูมิทัศน์

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภูมิทัศน์ ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม สวยงาม น่าอยู่ ให้ความรู้สึกสบายตา สบายใจแก่ผู้พบเห็นและผู้มาเยือน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้มีความสวยงาม น่าอยู่ เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงควรจัดตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสถานศึกษา และห้องต่างๆให้มีความร่มรื่น สวยงาม ด้วยการปลูกไม้ร่มเงา ไม้ดอก ไม้ประดับ การจัดสวนหย่อมที่เหมาะสม ให้ความรู้สึกสวยงาม สบายตา สบายใจ แก่ผู้พบเห็นและผู้มาเยือน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ว่าควรจัดวางผังบริเวณสถานศึกษาให้ชัดเจน มีสถานที่พักผ่อนที่เพียงพอ มีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมถึงการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ และมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดวางผังบริเวณโดยการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาให้ชัดเจน มีรั้วกั้นล้อมรอบบริเวณหรือมีป้ายบอกอาณาเขตที่ชัดเจน มีสถานที่พักผ่อนที่เพียงพอ มีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ได้ รวมถึงการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ประเภทต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร แหล่งเรียนรู้ทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น และมีการดูแลบำรุงรักษาสถานที่ต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และพร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัย ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาว่าต้องกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในสถานศึกษา และหมั่นตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งานอยู่เป็นประจำ รวมถึงจัดทำเครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่างๆเพื่อเตือนสิ่งที่เป็นอันตราย และควรจัดแบ่งเขตบริเวณให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยสร้างข้อตกลงในการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ และจัดทำเครื่องหมายจราจรภายใน และเครื่องหมายเตือนภัยในเขตพื้นที่ที่เป็นอันตราย เช่น มีสัญญาณไฟ สัญญาณกริ่ง ป้ายข้อความ สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อเตือนสิ่งที่เป็นอันตราย และควรจัดแบ่งเขตบริเวณให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ตลอดจนหมั่นตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งานอยู่เป็นประจำ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงแนวทางการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาทุกคน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในด้านการใช้ประโยชน์ การป้องกันอันตราย เช่น การใช้ถังดับเพลิง การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด การให้ความรู้เกี่ยวกับดูแลตนเองด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาทุกคน ทั้งความปลอดภัยต่อชีวิต ทรัพย์สิน และความปลอดภัยจากการคุกคามสิทธิ เสรีภาพ ตามขอบเขตที่เหมาะสม (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

3.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาว่าควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันระหว่างสมาชิกทุกคนในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมร่วมกันอย่างมีความสุข ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันระหว่างสมาชิกทุกคนในสถานศึกษา มีการติดต่อสื่อสารที่ดีต่อกัน มีความรัก ความสามัคคี และผู้บริหารสถานศึกษาควรนำกระบวนการสร้างให้ครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธ์ภาพการทำงานในเชิงของพี่-น้อง จนเกิดเป็นกระบวนการ PLC ซึ่งจะก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นที่อย่างมีความสุข (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคลว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตามงาน การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิด และระดมความคิด รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างขวัญกำลังใจต่อกัน ดังคำกล่าวที่ว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตามงาน การจัดประชุม แลกเปลี่ยนความคิด และระดมความคิด ให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งควรปรับสมดุลให้เหมาะสม โดยการรับฟังความต้องการของทุกฝ่าย การให้เกียรติ ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และควรสร้างขวัญ ให้กำลังใจในการทำงานต่อกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

3.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาว่า ควรเน้นให้ครูและผู้เรียนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีการประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสถานที่ต่างๆ ผู้บริหารควรนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมาเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้แก่บุคลากร และควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยประกอบการจัดการเรียนการสอน ดังคำกล่าวที่ว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ครูและผู้เรียนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโดยรอบของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนมีการประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสถานที่ต่างๆเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ผู้บริหารควรนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมาเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้แก่บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างนวัตกรรมด้านการเรียน หรือแก้ไขปัญหาที่พบเจอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และครูควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประกอบการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้วย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวว่า ควรจัดหลักสูตรที่เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของชุมชนและตัวผู้เรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน เน้นกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความถนัดของผู้เรียน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหลักสูตรที่เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของชุมชน และตัวผู้เรียน โดยเน้นคุณธรรม จริยธรรม นำองค์ความรู้ต่างๆมาจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน ลดเวลาเรียนและเน้นกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกตามความถนัด ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง ซึ่งจะไปสู่การเรียนรู้อย่างสนุกและมีความสุข (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญอีกท่านหนึ่งได้กล่าวเสริมว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนหมั่นศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และแสดงบทบาทของครูในฐานะผู้นำในชั้นเรียนที่คอยอำนวยความสะดวกต่อผู้เรียน ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนหมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูแสดงบทบาทของครูในฐานะผู้นำในชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ประเมินการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาว่า ควรมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ การกำหนดกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ศึกษาเรียนรู้งานในสถานศึกษา รวมถึงเรียนรู้ความสามารถและทำความเข้าใจความแตกต่างของบุคคล เพื่อการมอบหมายงานหรือกระจายอำนาจได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของบุคลากร มีการประชุม วางแผน ติดตาม ปรับปรุงและแก้ไขการทำงานในทีมของตนเองให้ดีขึ้น ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง มีระเบียบแบบแผน มีเป้าหมายและมีความชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้ ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยการกำหนดกฎระเบียบของสถานศึกษาร่วมกัน การกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติ การมอบหมายงานอย่างชัดเจน มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

และเตรียมพร้อมกับการทำงานเป็นทีมอยู่เสมอ ศึกษาความสามารถของบุคลากรตนเองว่าใครถนัดสิ่งใด ผู้บริหารต้องสามารถเข้าถึงความคิดของผู้ร่วมงานทุกคน แสดงจุดยืน และความชัดเจนในการทำงานเพื่อลดทอนความคลาดเคลื่อนในการทำงาน ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องอย่างมีระบบแบบแผน แต่ต้องมีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงาน มีการประชุม วางแผน ติดตาม ปรับปรุง และแก้ไขการทำงานในทีมของตนเองให้ดีขึ้น ต้องเป็นผู้มีความรอบคอบสามารถปฏิบัติงานครอบคลุมทุกรายละเอียดอย่างชัดเจน และมีเป้าหมาย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 และผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้ที่จะปรับตัวเองและเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของบุคลากร พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุข และควรให้กำลังใจและสนับสนุนบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของบุคลากร ปรับความคิดตนเองให้รู้สึกว่าเป็นครูคนหนึ่งในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องพัฒนาโรงเรียนของตนเองให้เป็นองค์กรแห่งความสุข หากบุคลากรเกิดความสุข ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดเขาจะต้องการทำงานและทำอย่างมีความสุข แต่ถ้าเมื่อใดบุคลากรไม่มีความสุข แม้บริบทจะสนับสนุน หรือเอื้อประโยชน์ให้อย่างไรเขาก็ไม่มีความสุขและไม่อยากทำงาน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้กำลังใจและสนับสนุนบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญอีกท่านหนึ่งได้กล่าวเสริมว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรหมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ ดังคำกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรหมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ และควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพราะกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ครูและผู้เรียนเกิดทักษะ แนวคิด และได้รับความรู้ ประสบการณ์ใหม่ๆ เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายตามความถนัดและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งสามารถนำองค์ความรู้ต่างๆไปพัฒนาและต่อยอดต่อไปได้ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำนวน 615 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน รพีวรรณ พิมพ์จันทร์, 2557) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

1.2.3 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน 2) ผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านประสบการณ์ทำงานหลายโรงเรียนและมีผลงานดีเด่นด้านการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ได้เป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและการส่งเสริมนวัตกรรมการจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 5 คน

1.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ .97 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผ่านการหาคุณภาพด้านความถูกต้อง ความครอบคลุมด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำนวน 234 คน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่ผู้เชี่ยวชาญสะดวก

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) **แบบสอบถาม** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) **แบบสัมภาษณ์** ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากนั้นสรุป และนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 66.24 เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 38.04 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 58.55

1.3.1 การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ด้านความปลอดภัย ด้านการเรียนการสอน และด้านภูมิทัศน์ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า

1) *ด้านอาคารสถานที่* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) *ด้านภูมิทัศน์* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน

3) *ด้านความปลอดภัย* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพตามแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

4) *ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา

นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5) *ด้านการเรียนการสอน* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ครูมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมีบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

6) *ด้านการบริหารจัดการ* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 1 ข้อ คือ สถานศึกษามีการการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง มีแนวทาง ดังนี้

1) *ด้านอาคารสถานที่* ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไปเพื่อจัดวางแผนผังแม่บท ที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องต่างๆให้เหมาะสมกับพื้นที่ ควรจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนการใช้งาน และมีสภาพความพร้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารให้ชัดเจน มีการจัดทำแผนควบคุมตรวจสอบและดูแลอาคารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงควรวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา ซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมและปลอดภัยต่อการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

2) *ด้านภูมิทัศน์* ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม สวยงาม น่าอยู่ ให้ความรู้สึก สบายตา สบายใจแก่ผู้พบเห็นและผู้มาเยือน ควรจัดวางผังบริเวณสถานศึกษา โดยการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาให้ชัดเจน มีการจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสถานศึกษา ให้มีความร่มรื่น สวยงาม การจัดสวนหย่อมที่เหมาะสม มีสถานที่

พักผ่อนที่เพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมถึงการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ และมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

3) *ด้านความปลอดภัย* ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในสถานศึกษา และหมั่นตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งานอยู่เป็นประจำ รวมถึงจัดทำเครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่างๆเพื่อเตือนสิ่งที่เป็นอันตราย และควรจัดแบ่งเขตบริเวณให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรส่งเสริมการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการใช้ประโยชน์ การป้องกันอันตราย เช่น การใช้ถังดับเพลิง การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น รวมถึงและควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทั้งความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในสถานศึกษา

4) *ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล* ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันระหว่างสมาชิกทุกคนในสถานศึกษา มีการติดต่อสื่อสารที่ดีต่อกัน มีความรัก ความสามัคคี เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมร่วมกันอย่างมีความสุข และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตามงาน การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และระดมความคิดเห็นให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการรับฟัง ให้เกียรติ ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และควรสร้างขวัญ ให้กำลังใจในการทำงานต่อกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน

5) *ด้านการเรียนการสอน* ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้ครูและผู้เรียนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีการประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสถานที่ต่างๆให้เกิดความคุ้มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารควรนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมาเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้แก่บุคลากรและผู้เรียน และควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยประกอบการจัดการเรียนการสอน ควรจัดหลักสูตรที่เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของชุมชน และตัวผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรม นำองค์ความรู้ต่างๆมาจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน เน้นกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความถนัดของผู้เรียนและผู้บริหารสถานศึกษา ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนหมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูแสดงบทบาทของครูในฐานะผู้นำในชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

6) *ด้านการบริหารจัดการ* ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ การกำหนดกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ศึกษาเรียนรู้งานในสถานศึกษารวมถึงเรียนรู้ความสามารถและทำความเข้าใจความแตกต่างของบุคคล เพื่อการมอบหมายงานหรือ

กระจายอำนาจได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของบุคลากร มีการประชุม วางแผน ติดตาม ปรับปรุง และแก้ไขการทำงานในทีมของตนเองให้ดีขึ้น ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง มีระเบียบ แบบแผน มีเป้าหมายและมีความชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเรียนรู้ที่จะปรับตัวเองและเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของบุคลากร พัฒนาสถานศึกษาให้เป็น องค์กรแห่งความสุข และควรให้กำลังใจและสนับสนุนบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรหมั่น ศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ บริหารและตัดสินใจ และควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียน อย่างเพียงพอ

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง มีนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2564 – 2567 ที่ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผ่านโครงการนวัตกรรม การศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ผ่านโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โครงการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยแก่นักเรียนโรงเรียนเอกชน โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน ผ่านโครงการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเอกชน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2564) จึงทำให้ผู้บริหาร สถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารสภาพแวดล้อมที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้มี คุณภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งจากแนวคิดที่ได้จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควร ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ ภายในโรงเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด เพราะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อผู้ที่สัมผัส โดยตรง ซึ่งถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี ผลกระทบก็จะออกมาใน แนวทางที่ดีและแนวทางกลับกันถ้าผู้บริหารโรงเรียนจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมไม่ดี ผลกระทบก็จะออกมาในแนวทางที่ไม่ดีเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการจัด บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมขึ้นในโรงเรียน (ประยูร อนันตะ, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช (2559) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริม

สถานศึกษาให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดสนามกีฬา สนามเด็กเล่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อจะได้ฝึกทั้งร่างกายและจิตใจ และควรจัดตั้งโครงการของงบประมาณ ขอรับบริจาค สร้างความตระหนักให้ชุมชน ครู ผู้ปกครองได้รับทราบเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ณิชศานภรณ์ (2558) พบว่า สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันในการดำเนินงานและพัฒนางานในสถานศึกษา และควรสนใจพัฒนาสิ่งแวดล้อมสถานศึกษาที่เพิ่มขึ้น และจากผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช (2559) พบว่า สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภา โปธิ์สุ (2556) พบว่า งานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน จะทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จากผลการวิจัย พบว่า การประเมินผลการทำงานของครู และบุคลากร อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การวางแผนปฏิบัติงานและติดตามการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรให้สอดคล้องกับการจัดเรียนรู้ เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านภูมิทัศน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาและบำรุงรักษาบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ขาดแหล่งเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่สามารถจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้สวยงาม มีเอกลักษณ์ และไม่มีบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางคือ สถานศึกษามีการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และสถานศึกษามีการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดพัทลุง ประจำปี 2564 ที่กล่าวว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ยังไม่สามารถจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงสถานศึกษายังไม่สามารถกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขาดสภาพคล่องด้านการเงิน ขาดงบประมาณใน

การปรับปรุงและพัฒนา สถานศึกษามีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากจำนวนนักเรียนลดลงและไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ครบถ้วน สถานศึกษามีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินแหล่งต่างๆ รวมถึงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยังอยู่ในอัตราต่ำ ไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาคุณภาพ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2564) ดังนั้นจึงส่งผลให้การบริหารสภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จัดอยู่ในลำดับระดับการปฏิบัติการต่ำสุด

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.2.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไป เพื่อจัดวางแผนผังแม่บท ที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องต่างๆให้เหมาะสมกับพื้นที่ ควรจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนการใช้งาน โดยคำนึงถึงความสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารให้ชัดเจน มีการจัดทำแผนควบคุม ตรวจสอบและดูแลอาคารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย คัดค้านและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงควรวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา ซ่อมแซม บำรุงรักษาให้มีความพร้อมและปลอดภัยต่อการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภา โพธิ์สุ (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกะดี สังกัดเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อการกำหนดแผนพัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะแผนการก่อสร้างอาคารเรียน ห้องแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอต่อความต้องการและความเหมาะสมของจำนวนนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชศา ณาสนัญ (2558) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการบริหารสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในด้านจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ และพื้นที่โรงเรียนสะอาด ปลอดภัย ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประวีณา โภควณิช (2559) พบว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีแผนการควบคุม จัดสรรงบประมาณ มีการควบคุมให้ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ไม่ละเลยหรือส่อไปในทางที่จะเกิดอันตราย จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมดูแลอาคาร มีการแก้ไขปรับปรุง จัดทำแผนการควบคุม ตรวจสอบอาคาร จัดเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่อง มีการตรวจสอบโต๊ะ เก้าอี้ อาคารเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง ดูประวัติตัวตึก สภาพปูน-เหล็ก(ประตู-หน้าต่าง) ให้ครูประจำชั้นดูแล มีการควบคุมดูแลให้พร้อมใช้สม่ำเสมอ

2.2.2 ด้านภูมิทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม สวยงาม น่าอยู่ ให้ความรู้สึก สบายตา สบายใจแก่ผู้พบเห็นและผู้มาเยือน ควรจัดวางแผนบริเวณสถานศึกษา โดยการ

กำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาให้ชัดเจน มีการจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสถานศึกษา ให้มีความร่มรื่น สวยงาม การจัดสวนหย่อมที่เหมาะสม มีสถานที่พักผ่อนที่เพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมถึงการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ และมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช (2559) พบว่า สถานศึกษาควรจัดบริเวณที่พักผ่อน สวนหย่อมเพียงพอ มีการวางแผนระยะยาวในการจัดพื้นที่ให้พักผ่อน มีมาตรการและการดูแลรักษา จัดที่พักผ่อนและสวนหย่อมให้เพียงพอ พัฒนาสวนหย่อมที่มีต้นไม้สวยๆ ให้มีสวนไม้ดอกไม้ประดับและไม้วรรณคดีที่เหมาะสม

2.2.3 ด้านความปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในสถานศึกษา และหมั่นตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้มีความพร้อมต่อการใช้งานอยู่เป็นประจำ รวมถึงจัดทำเครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่างๆเพื่อเตือนสิ่งที่เป็นอันตราย และควรจัดแบ่งเขตบริเวณให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรส่งเสริมการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการใช้ประโยชน์ การป้องกันอันตราย เช่น การใช้ถังดับเพลิง การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น รวมถึงและควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทั้งความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช (2559) ที่มีผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดแบ่งเขตภายในบริเวณโรงเรียน บริเวณสนามกีฬาที่แยกออกจากกันชัดเจน ส่งเสริมการให้ความรู้เบื้องต้นแก่นักเรียนในด้านการใช้ประโยชน์ การป้องกันอันตราย เช่น การใช้ถังดับเพลิง รวมถึงการเชิญผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญมาอบรมการใช้ถังดับเพลิง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐนันท์ บั้นลายนาค ซึ่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องการจัดระบบความปลอดภัยจากการเกิดอุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยมีการวางมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ประธานนักเรียนร่วมกันวางมาตรการการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา และทำการชี้แจงให้คณะครูและนักเรียนทุกคนได้ทราบ (ญัฐนันท์ บั้นลายนาค, 2552 อ่างใน ณิชศา ณาสนันธุ์, 2558)

2.2.4 ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันระหว่างสมาชิกทุกคนในสถานศึกษา มีการติดต่อสื่อสารที่ดีต่อกัน มีความรัก ความสามัคคี เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมร่วมกันอย่างมีความสุข และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตามงาน การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และระดมความคิดเห็นให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

โดยการรับฟัง ให้เกียรติ ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และควรสร้างขวัญ ให้กำลังใจในการทำงานต่อกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชสา ฌภาสันธุ์ (2558) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกันเอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี มีการส่งเสริมให้ครูมีการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียนอันประโยชน์ในด้านการเรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานตามหลักประชาธิปไตย และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ประจำปี 2564 ที่กล่าวไว้ว่า ครูโรงเรียนเอกชนมีความเอาใจใส่เป็นกันเอง ครู ผู้บริหาร บริหารจัดการและบริการที่ดีต่อผู้ปกครอง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2564)

2.2.5 ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้ครูและผู้เรียนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีการประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสถานที่ต่างๆให้เกิดความคุ้มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารควรนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมาเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้แก่บุคลากร และควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยประกอบการจัดการเรียนการสอน ควรจัดหลักสูตรที่เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของชุมชน และตัวผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรม นำองค์ความรู้ต่างๆมาจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน เน้นกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความถนัดของผู้เรียนและผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนหมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาดตนเองอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูแสดงบทบาทของครูในฐานะผู้นำในชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภา โพธิ์สุ (2556) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนตามแต่ละบุคคล เพื่อเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพผู้เรียน พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน รวมถึงจัดกิจกรรมการสอนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แก่นพุ่ม (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ พบว่า สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสมสอดคล้องกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพตามที่หน่วยงานกำหนด เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อ

วิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน มีการหาเรื่องราวต่างๆสอดแทรกในการเรียนการสอน มีการปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนในลักษณะเดียวกัน มีความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเอาใจใส่ในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง มีการสร้างและนำเครื่องมือวัดผลประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการติดตามผลการเรียนของผู้เรียนสม่ำเสมอ ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้มาสู่ผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ รู้จักกระตุ้นให้นักเรียนเปิดใจเรียนรู้

2.2.6 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ การกำหนดกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ศึกษาเรียนรู้งานในสถานศึกษารวมถึงเรียนรู้ความสามารถและทำความเข้าใจความแตกต่างของบุคคล เพื่อการมอบหมายงานหรือกระจายอำนาจได้อย่างถูกต้องตามความถนัดของบุคลากร มีการประชุม วางแผน ติดตาม ปรับปรุง และแก้ไขการทำงานในที่ของตนเองให้ดีขึ้น ปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง มีระเบียบแบบแผน มีเป้าหมายและมีความชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้ที่จะปรับตัวเองและเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของบุคลากร พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุข และควรให้กำลังใจและสนับสนุนบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรหมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ และควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช (2559) พบว่า สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรปภา โพธิ์สุ (2556) พบว่า งานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน จะทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ดังนี้

3.1.1 ด้านอาคารสถานที่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา บำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู และเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้ดูแลรับผิดชอบงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างชัดเจน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง รักษาสะอาด รวมทั้งหมั่นสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

3.1.2 ด้านภูมิทัศน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน ดังนั้น

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาตนเอง และส่งเสริมครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เพื่อนำมาพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

3.1.3 ด้านความปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำให้ความรู้ สร้างความตระหนักแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา รวมถึงวิธีป้องกัน หลีกเลี่ยง หรือเรียนรู้วิธีการรับมือกับเหตุการณ์ อันตราย

ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดอบรม การจัดมุมความรู้ การจัดทำสัญลักษณ์หรือป้ายเตือนต่างๆ เป็นต้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง ที่ช่วยสอดส่องดูแลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในสถานศึกษา รวมถึงการรณรงค์ให้เกิดความตระหนักในการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

3.1.4 ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อกันในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เช่น การจัดกิจกรรมกีฬาภายใน การจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการทำงานเป็นทีมต่างๆระหว่างสมาชิกในสถานศึกษา

3.1.5 ด้านการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมีบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ดังนั้น

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนเพิ่มขึ้น ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการภายในสถานศึกษา การจัดทำสื่อหรือสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายสอดคล้องตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างสม่ำเสมอ เรียนรู้และถ่ายทอดนวัตกรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

3.1.6 ด้านการบริหารจัดการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนจัดหางบประมาณสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น โดยอาจใช้การระดมทุน การจัดงานการกุศลประจำปี เพื่อขอรับบริจาค

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู และผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานเกิดความกระตือรือร้น และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในบริบทอื่น

3.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในบริบทอื่น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *กระบวนการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม*. ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- กิตติยา โพธิสาเกต. (2561). การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่หนองแสง. *วารสารมหาวิทยาลัยอัครพนม*. 8(2), 54-61.
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2558). *สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.thairat.co.th/content/232635>.
- กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศธจ.พัทลุง. (2564). *แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2564-2567*.
- จักรพงษ์ แผ่นทอง. (2562). *หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม*. สืบค้นจาก <https://krujakkramong.com/>.
- ฉันทนา บุญพุ่ม. (2558). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2558). *เอกสารประกอบการบรรยายการออกแบบการวิจัยและการสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. (ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์)*. สืบค้นจาก <http://edu.ac.th/EDU>.
- ทรรศนีย์ วรหาคำ. (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ธเนศ ขำเกิด. (2553). *การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- ธงชัย แสงโพลง. (2546). *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.

- ประยูร อนันตะ. (2559). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ประวีณา โภควณิช. (2559). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- ประเสริฐ บัวจันอัฐ. (2559). การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ศรีสะเกษ.
- พระครูใบฎีกาณทล เขมโก (ชูโตศรี). (2562). อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร 10(1), 192-198.
- พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์). (2556). การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัชรภรณ์ โพธิสัย. (2558). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาค่านาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พัชรินทร์ ทองบ่อ. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- พรพิไล ชาญพนา. (2559). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ณิศดา ณาภัสร์ณัฐ. (2558). สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ทรงศนีย์ วรหาคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

- ทวินนท์ เนียมมะโน. (2555). *ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว อำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรค.* (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นฤมล ก้อนขาว. (2558). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธาสมุทรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.* (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นิตยา แก่นพุด. (2562). *การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์.* (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- รพีวรรณ พิมพ์จันทร์. (2557). ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/bb24559r/khnad-khxng-klum-tawxyang-thi-hemaa-sm>.
- รัฐสภา พงษ์ภิญโญ. (2556). *การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์ภิญโญ : การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วิภา ร่วมโพธิ์ธี. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนกับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิชานา อับดุลเลาะ. (2563). *การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.* *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.* 7(2), 227-243.
- วโรปภา โพธิ์สุ. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกะดี สังกัดเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). วิทยาลัยทองสุข, กรุงเทพฯ.
- ศศิธร ชันติธรากร. (2551). *การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ.* *วารสารครุศาสตร์.* 1(2), 1-88.
- สุทธิวรรณ ตันติธรากร. (2561). *หน่วยที่ 10 การบริหารสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่. ในประมวลสาระชุดวิชาการ การบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา หน่วยที่ 6-10.* (พิมพ์ครั้งที่ 2, น.4-24). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพัฒน์ สินมะลิ. (2555). *ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลกรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.* (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- สุรกิจ ปรางสร. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้บนเครือข่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง. (2564). *แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2564-2567*. สืบค้นจาก http://www.ptlpeo.go.th/wp-content/uploads/2021/11/PA_Plan_64.pdf.
- อภิบาล สุวรรณโคตร. (2563). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 7(7), 73-85.
- อมรพงศ์ พันธุ์โกชน. (2558). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 2(1), 34-45.
- อัญชลี รัตนพร. (2560). *แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมตามหลักสัปปายะ 7 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อารีญา สดาร์ตัน. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ สำนักงานเขตราชเทวี*. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Chen, Pei.Jen. (2003). "Environmental Educktion Needs Assessment Among Elementary School Teachers in Massachusetts,". *Dissertation Abstracts International*. 53(2) : 4017.
- Derrah, Richard Floyd. (2005). "The Status of Environmental Education in The Secondary School of The State of Marine,". *Dissertation Abstracts International*. 56(2) : 507.

- Patchen, Terri Rence. (2003). "Beyond Opposition An Ethnographic Study of Adoless Latina Students, Perception of Classroom Participation,". *Dissertation Abstracts International*. 63(10): 3465.
- Suliman, Norah Al. (2009). Cross-Cultural Studies and Creative Thinking Abilities. *Moharram*, 1(1), 42-92.
- Uline, C. (2008). The walls speak: The interplay of quality facilities, school climate, and student achievement. *Journal of Education Administion*, 46(1); 55-57.
Retrieved from <http://dspace.nstru.ac.th:8080/dspace/bitstream/123456789/701/3/Chapter2.pdf>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว.0602.16 (บ) / 481

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

12 กรกฎาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

ด้วยนางสาววรุณี ยะวะหาบ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากผู้บริหาร ครูและบุคลากร
ในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง

3. กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ และกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำผลไปใช้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาววารุณี ยะวะหาบ

นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

() ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ)

() ครู

3. ประสบการณ์ทำงาน

() น้อยกว่า 5 ปี

() 5-10 ปี

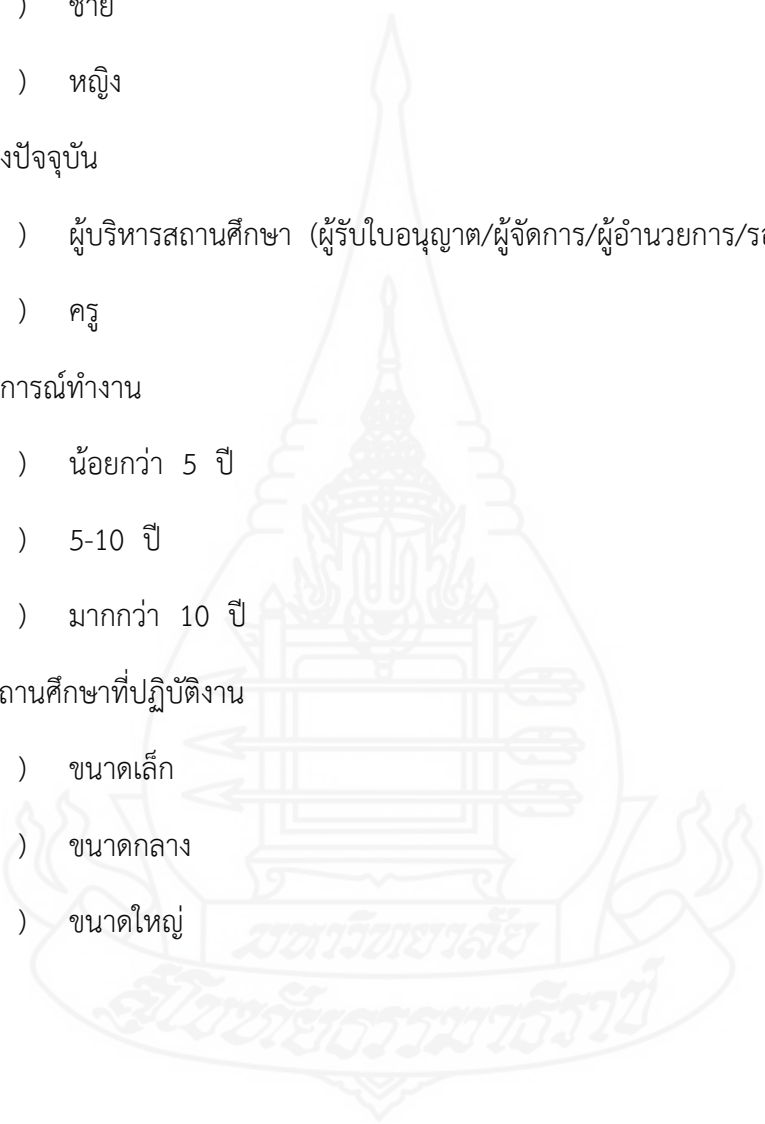
() มากกว่า 10 ปี

4. ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

() ขนาดเล็ก

() ขนาดกลาง

() ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่สอดคล้องกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของท่าน เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยกำหนดระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 ด้านอาคารสถานที่						
1.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
2.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้					
3.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
4.	สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การบำรุงรักษา อาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มีความเป็นระเบียบ					

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	เรียบร้อยนำดู และเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
ด้านที่ 2 ด้านภูมิทัศน์						
5.	สถานศึกษามีการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนดเขตบริเวณสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
6.	สถานศึกษามีการกำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
7.	สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน					
8.	สถานศึกษามีการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
9.	สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการจัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
10.	สถานศึกษามีการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
ด้านที่ 3 ด้านความปลอดภัย						
11.	สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพตามแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม					

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12.	สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
13.	สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษาที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
ด้านที่ 4 ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล						
14.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อกันในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
15.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
16.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
17.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
ด้านที่ 5 ด้านการเรียนการสอน						
18	สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมีบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อ					

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผล					
19	สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูที่ ื่อต่อการจัดการเรียนการสอน					
20	ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้อง ต่อการเปลี่ยนแปลง					
21	ครูมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับรูปแบบการจัดเรียนรู้					
ด้านที่ 6 ด้านการบริหารจัดการ						
22.	สถานศึกษามีการจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
23.	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของ บุคลากรอย่างชัดเจน					
24.	สถานศึกษามีการวางแผนปฏิบัติงานและติดตามการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับการจัดเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่อง					
25.	สถานศึกษามีการประเมินผลการทำงานของครูและบุคลากร อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุง พัฒนา และเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงานให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการจัดการ เรียนรู้					
26.	สถานศึกษามีการการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครู และคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ของผู้เรียน					
27.	สถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากร ในองค์กร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานสู่การจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นประจำ					

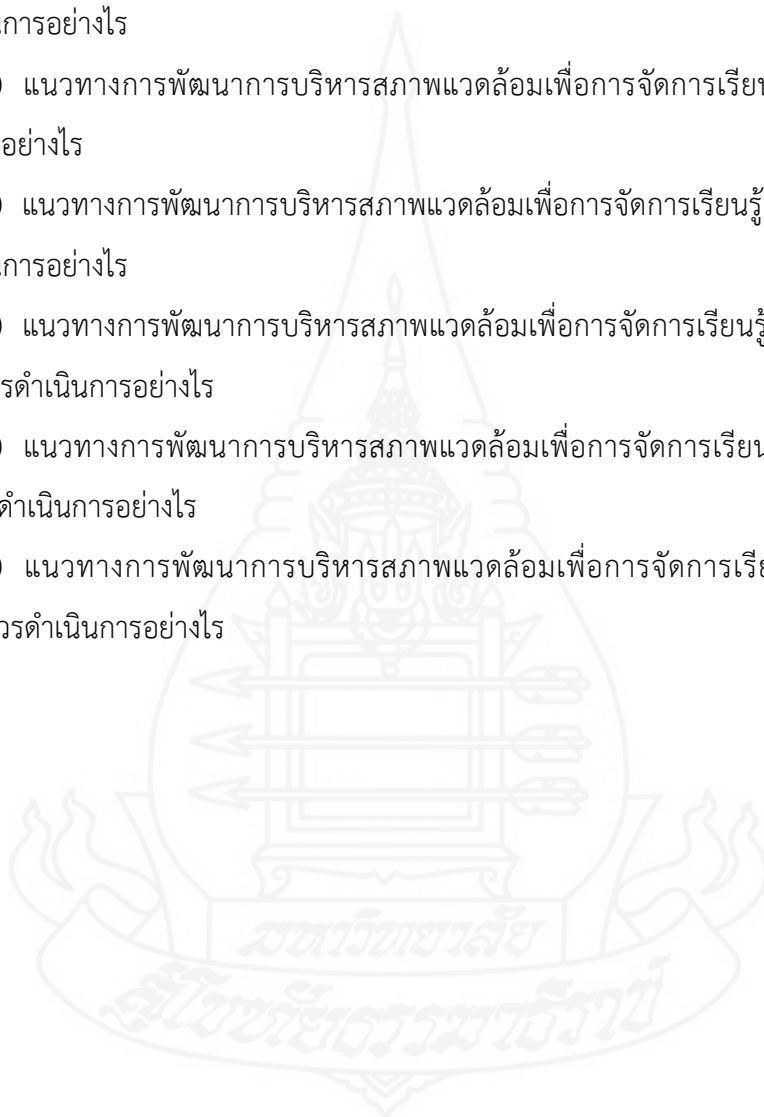
ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28.	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
29.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่สนับสนุนการจัดเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
30.	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ที่ส่งผลให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการจัดเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ					

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย**เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้****ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง**

- 1) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่
ควรดำเนินการอย่างไร
- 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านภูมิทัศน์ควร
ดำเนินการอย่างไร
- 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัย
ควรดำเนินการอย่างไร
- 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านปฏิสัมพันธ์ของ
บุคคล ควรดำเนินการอย่างไร
- 5) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านการเรียนการ
สอน ควรดำเนินการอย่างไร
- 6) แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านการบริหาร
จัดการ ควรดำเนินการอย่างไร

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 : ดร.นิพิฐพร โกมลภิตตศักดิ์

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชบุรี

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนอนุบาลราชบุรี อ.เมือง จ.ราชบุรี

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการ บริหารทรัพยากร
การศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนาหลักสูตรการบริหาร

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 : ดร.เศกสรรค์ สกนธวัฒน์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมงต์ฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนมงต์ฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม อ.เมือง จ.เชียงใหม่

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการ บริหาร
ทรัพยากรการศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนาหลักสูตรการบริหาร

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สถานที่ทำงาน : คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา บริหารงานวิชาการบริหารทรัพยากร
การศึกษา การสร้างรูปแบบและพัฒนาหลักสูตรการบริหาร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์

1. นายเต็มฉัตร ช่วยอุปการ ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยามูลนิธิ
 ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
 คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. นายสุพหยาน ยีหริ่ม ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนอิสลามศาสตร์มูลนิธิ
 ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
 คุณวุฒิ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรัชภาคย์
3. นายสุมิตร ยีหริ่ม ผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามศาสตร์มูลนิธิ
 ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
 คุณวุฒิ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
4. นางพัชรี สมุหเสณีโต ผู้อำนวยการโรงเรียนตรุณศาสตร์สวิทยามูลนิธิ
 ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
 คุณวุฒิ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
4. นายสุรศักดิ์ พรหมปลัด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคู
 ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
 คุณวุฒิ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (IOC)
การตัดสินความสอดคล้องของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.	ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ/รอง ผู้อำนวยการ) ☐ ครู	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.	ประสบการณ์ทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.	ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อ การจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านที่ 1 ด้านอาคารสถานที่							
1.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคาร ประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้ มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อการ จัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคาร ประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการ อาคารเรียน อาคาร ประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ ให้ เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
4.	สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การ บำรุงรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆให้มี ความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู และเอื้อประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 ด้านภูมิทัศน์							
5.	สถานศึกษามีการจัดวางผังบริเวณ โดยมีการกำหนด เขตบริเวณสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6.	สถานศึกษามีการกำหนดเขตบริเวณสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการ เรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อ การจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
7.	สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา ที่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ต่อผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8.	สถานศึกษามีการจัดตกแต่งบริเวณสถานศึกษาให้เกิด ประโยชน์ต่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9.	สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ มีการ จัดบรรยากาศและสถานที่ให้สะอาด ที่เหมาะสมต่อ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10.	สถานศึกษามีการบำรุงดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการ เรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ด้านความปลอดภัย							
11.	สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอา ใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12.	สถานศึกษามีมาตรการและแนวปฏิบัติในการดูแลเอา ใจใส่เกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13.	สถานศึกษามีการให้ความรู้ จัดมาตรการรักษาความ ปลอดภัย จัดมาตรการป้องกันอันตรายในสถานศึกษา ที่จะเกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 4 ด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคล							
14.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีในการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อ การจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
	แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อกันในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						
15.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมในบรรยากาศที่เป็น กันเอง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17.	ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรักและความสามัคคีร่วมกันในหมู่คณะ เพื่อ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านที่ 5 ด้านการเรียนการสอน							
18.	สถานศึกษามีปัจจัยสนับสนุนอย่างเพียงพอ และมี บรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัด เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19.	สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน กับครูที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20.	ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน ที่ สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21.	ครูมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการ สอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อ การจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านที่ 6 ด้านการบริหารจัดการ							
22.	สถานศึกษามีการจัดสิ่งต่างๆภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของบุคลากรอย่างชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24.	สถานศึกษามีการวางแผนปฏิบัติงานและติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25.	สถานศึกษามีการประเมินผลการทำงานของครูและบุคลากร อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26.	สถานศึกษามีการการจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียนอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27.	สถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานสู่การจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นประจำ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28.	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29.	สถานศึกษามีการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่สนับสนุนการจัดเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อ การจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
30.	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนขวัญกำลังใจ แก่บุคลากร ที่ส่งผลให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายเกิด แรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแนว ทางการจัดเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นประจำ สม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	รวม		
1.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน อาคารสถานที่ควรดำเนินการอย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน ภูมิทัศน์ควรดำเนินการอย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน ความปลอดภัยควรดำเนินการอย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลควรดำเนินการ อย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน การเรียนการสอนควรดำเนินการอย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6.	แนวทางการพัฒนาการบริหาร สภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้าน การบริหารจัดการควรดำเนินการอย่างไร	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

Reliability ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.972	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อ1	134.1000	89.059	.000	.973
ข้อ2	134.2333	85.564	.528	.972
ข้อ3	134.1667	87.178	.383	.972
ข้อ4	134.4333	81.633	.830	.970
ข้อ5	134.1000	89.059	.000	.973
ข้อ6	134.6667	80.713	.894	.970
ข้อ7	134.8000	82.579	.739	.971
ข้อ8	134.6667	80.713	.894	.970
ข้อ9	134.4000	82.179	.788	.970
ข้อ10	134.4333	81.633	.830	.970
ข้อ11	134.5000	81.017	.869	.970
ข้อ12	134.1333	88.051	.284	.972
ข้อ13	134.3667	82.792	.741	.971
ข้อ14	134.7000	80.907	.882	.970
ข้อ15	134.4333	81.633	.830	.970
ข้อ16	134.1000	89.059	.000	.973
ข้อ17	134.5333	80.878	.874	.970
ข้อ18	134.4667	81.292	.852	.970
ข้อ19	134.6000	80.731	.883	.970
ข้อ20	134.7333	81.375	.842	.970
ข้อ21	134.8333	83.247	.683	.971
ข้อ22	134.6667	80.713	.894	.970
ข้อ23	134.1333	88.051	.284	.972
ข้อ24	134.7333	81.375	.842	.970
ข้อ25	134.7000	80.907	.882	.970
ข้อ26	134.7000	80.907	.882	.970
ข้อ27	134.5000	81.017	.869	.970
ข้อ28	134.1000	89.059	.000	.973
ข้อ29	134.2667	84.823	.586	.971
ข้อ30	134.7000	80.907	.882	.970

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

Frequencies

		Statistics			
		เพศ	ตำแหน่ง	ประสบการณ์	ขนาดสถานศึกษา
N	Valid	234	234	234	234
	Missing	0	0	0	0
Mean		1.66	1.89	2.09	2.21
Std. Deviation		.474	.315	.813	.610

Frequency Table

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	79	33.8	33.8	33.8
	หญิง	155	66.2	66.2	100.0
Total		234	100.0	100.0	

		ตำแหน่ง			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผู้บริหารสถานศึกษา	26	11.1	11.1	11.1
	ครู/บุคลากรทางการศึกษา	208	88.9	88.9	100.0
Total		234	100.0	100.0	

		ประสบการณ์			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า5ปี	67	28.6	28.6	28.6
	5-10ปี	78	33.3	33.3	62.0
	มากกว่า10ปี	89	38.0	38.0	100.0
Total		234	100.0	100.0	

ขนาดสถานศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดเล็ก	24	10.3	10.3	10.3
	ขนาดกลาง	137	58.5	58.5	68.8
	ขนาดใหญ่	73	31.2	31.2	100.0
	Total	234	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
ข้อ1	234	3.7692	.73402
ข้อ2	234	3.6624	.69433
ข้อ3	234	3.6752	.69120
ข้อ4	234	3.5385	.65563
ด้านที่1	234	3.6613	.66438
ข้อ5	234	3.9701	.77180
ข้อ6	234	3.5128	.65663
ข้อ7	234	3.3419	.61682
ข้อ8	234	3.4829	.64996
ข้อ9	234	3.6538	.67754
ข้อ10	234	3.6111	.69211
ด้านที่2	234	3.5954	.62716
ข้อ11	234	3.6368	.64230
ข้อ12	234	3.7179	.68517
ข้อ13	234	3.6197	.67814
ด้านที่3	234	3.6581	.65068
ข้อ14	234	3.5940	.58754
ข้อ15	234	3.6239	.65808
ข้อ16	234	3.7735	.66486
ข้อ17	234	3.6538	.63165
ด้านที่4	234	3.6613	.60655
ข้อ18	234	3.5085	.66965
ข้อ19	234	3.6538	.61791
ข้อ20	234	3.5983	.60838
ข้อ21	234	3.6453	.55419

ด้านที่5	234	3.6015	.57730
ข้อ22	234	3.6026	.62164
ข้อ23	234	3.8761	.60543
ข้อ24	234	3.6368	.59369
ข้อ25	234	3.6496	.60493
ข้อ26	234	3.3932	.62779
ข้อ27	234	3.6966	.62651
ข้อ28	234	3.8419	.65888
ข้อ29	234	3.8077	.62270
ข้อ30	234	3.6111	.62704
ด้านที่6	234	3.6795	.57214
รวม	234	3.6429	.60726
Valid N (listwise)	234		

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาววารุณี ยะวะหาบ
วัน เดือน ปีเกิด	14 มกราคม 2529
สถานที่เกิด	ตำบลคลองเฉลิม อำเภอองครักษ์ จังหวัดพิจิตร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขา/วิชาเอก วิทยาการจัดการ วิชาโท ธุรกิจระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปี พ.ศ. 2552 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สถาบันรัชต์ภาคย์ ปี พ.ศ. 2553
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยามูลนิธิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน จังหวัดพิจิตร
ตำแหน่ง	ผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต

